

Janina Bawełkiewicz

Historia Mostek

Nowy Sącz 2021

REDAKCJA
Janina Bawełkiewicz

ZDJĘCIA
Łukasz Białas

© Copyright by Stowarzyszenie Mostki Razem, Nowy Sącz 2021

ISBN: 978-83-66394-49-0

PROJEKT OKŁADKI
Mariusz Kałyniuk

WYDAWCA
Stowarzyszenie Mostki Razem

PRZYGOTOWANIE i DRUK
Wydawnictwo i Drukarnia NOVA SANDEC
ul. Lwowska 143, 33-300 Nowy Sącz
tel.: 18 441 02 88
e-mail: biuro@novasandec.pl

Burmistrzowi Starego Sącza Panu Jackowi Lelkowi
składamy serdeczne podziękowanie za życzliwość,
wsparcie i zaangażowanie w wydanie tej publikacji.

„Zachowanie dziedzictwa lokalnej społeczności poprzez wydanie monografii sołectwa Mostki” zrealizowano w ramach projektu grantowego: „Ocalić od zapomnienia – zachowanie tożsamości regionalnej i lokalnych tradycji obszaru LSR Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Brama Beskidu”

WSTĘP

Celem publikacji jest próba przedstawienia usystematyzowanych dziejów wsi Mostki – wykazanie roli i charakteru tej miejscowości od początków osadnictwa na tym terenie po czasy nam współczesne.

Za naczelne zadanie niniejsza praca stawia popularyzację dziejów naszej wioski, interesujących zarówno dla osób tu mieszkających, jak i naszych przyjaciół. Przedstawiamy w niej wiele ciekawych postaci i opisujemy wybrane dziedziny życia. Z zawartymi informacjami i fotografiami będziecie się mogli Państwo zapoznać po raz pierwszy, ponieważ do tej pory były one dostępne jedynie w prywatnych zbiorach.

Mamy nadzieję, że po przeczytaniu tej książki każdy wzbogaci wiedzę o swojej rodzinnej miejscowości, a może i dołoży starań, by ją poszerzyć, zgłębiając informacje na temat wydarzeń i mieszkańców żyjących w Mostkach.

Publikacja powstała dzięki zaangażowaniu się wielu osób. Szczególnie pragniemy podziękować p. Piotrowi Dyrkowi za opracowanie wniosku grantowego i pomoc w jego realizacji. Dziękujemy również mieszkańcom za udostępnienie fotografii oraz informacji o wielu wydarzeniach, które miały miejsce w naszej wiosce.

Janina Bawelkiewicz

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Mostki to malownicza miejscowość, położona w Kotlinie Sądeckiej na wysokości 320 m n.p.m. Administracyjnie jest ona sołectwem Gminy Stary Sącz, powiatu nowosądeckiego, województwa małopolskiego.

Od wschodu wieś otacza wzgórze zwane Gajem, porośnięte lasem mieszanym z przewagą świerków, założonym na miejscu lasu królewskiego, złożonego z cisów, dębów i jaworów. Od zachodu Mostki zamyka rzeka Dunajec, „której siwe fale wiją się kręto wśród urodzajnych, słonecznych niw”¹. Od południa wieś graniczy ze Starym Sączem, a od północy z Gołkowicami. Miejscowość zajmuje powierzchnię 273 ha, a w 2021 roku zamieszkiwały ją 724 osoby.

PRADZIEJE – PIERWSZE ŚLADY CZŁOWIEKA NA TERENIE MOSTEK

Na terenie wsi znaleziono pozostałości średniowiecznej osady otwartej, zlokalizowane pomiędzy Mostkami a Poczekajem. W trakcie archeologicznych badań powierzchniowych w najbliższym zapleczu miejscowości odkryto liczne ułamki naczyń glinianych o metryce wczesno – i późnośredniowiecznej².

W dniu 30 września 2020 roku, w ramach poszukiwań prowadzonych przez Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne Sądeckizny w osobie p. Stanisława Puśtułki, w Mostkach, na głębokości ok. 40 cm, natrafiono na 4 brązowe siekierki. Archeolog Bartłomiej Urbański stwierdził, że są to siekierki z piętką lejowatą typu czeskiego, które pochodzą z epoki brązu z ok. 1200–1100 r. p.n.e. Przymocowywane do specjalnego kija-trzonka, służyły głównie do karczowania lasów i dzielenia drewna, ale także do walki.

A: Siekierka typu czeskiego – dł. 166 mm, szer. ostrza 38 mm, grubość w cz. środkowej 35x26 mm, waga 398,6 g.

B: Siekierka typu czeskiego – dł. 167 mm, szer. ostrza 36 mm, grubość w cz. środkowej 30x24 mm, waga: 280,8 g.

C: Siekierka typu czeskiego – dł. 160 mm, szer. ostrza 37 mm, grubość w cz. środkowej 32x25 mm, waga: 342,2 g.

D: Siekierka typu czeskiego – dł. 150 mm, szer. ostrza 36 mm, grubość w cz. środkowej 29x23 mm, waga: 259,8 g.

1 Z rodzinnych stron Mikołaja Zyndrama z Maszkowic, wodza z pod Grunwaldu: Stary Sącz, Gołkowice, Jazowsko, Maszkowice, Łącko, Czerniec i Zabrzeż, Brody 1910, s. 16.

2 K. Tunia, *Analiza arkusza Archeologicznego Zdjęcia Polski 113–63*, maszynopis w archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie – wraz z kartami stanowisk.

DZIEJE MOSTEK W ZAPISACH HISTORYCZNYCH

Sądeckizna od 1257 roku była własnością księżnej Kingi, żony Bolesława Wstydlwego. Obszar dzisiejszej wsi Mostki w drugiej połowie XIII wieku zajmowały wsie Kosowice³ i Łąka⁴. Interesująca jest krótka historia wsi Łąka, ofiarowanej kapelanowi Bogufałowi przez Kingę. Otóż, w Łące biskup krakowski Paweł z Przemankowa, aktem erekcyjnym z 1291 roku, zezwolił na budowę świątyni. Kościół pw. św. Mikołaja w Łące wybudował Biertold, syn starosądeckiego wójta Tylmana w 1291 roku⁵.

Położenie Kosowic i Łąki w dorzeczu Dunajca narażało te osady na częste wylewy rzeki. Wielka powódź w 1293 roku spowodowała całkowitą zagładę zarówno Kosowic i Łąki, jak też położonego po przeciwnej stronie Dunajca Zasłonia⁶.

Następczyni księżnej Kingi, księżna Gryfina (wdowa po Leszku Czarnym), w 1293 roku lokuje Mostki na obszarze zaginionych osad: Kosowice i Łąki. Za wierną, dobrą służbę w nowo powstałej wsi osadza Ścibora Mościca (Mostkowskiego)⁷. Jego nazwisko daje nazwę nowej osadzie.

Jan Długosz pisze, że wieś była własnością klasztoru klarysek w Starym Sączu. Była to osada pięciolánowa, należąca do parafii Podegrodzie.

Od XIV wieku Mostki są miejscem, przez które przebiegają szlaki: handlowy (kupiecki) i dyplomatyczny, wiodące od Nowego Sącz przez Stary Sącz (...) – Łącko – Czorsztyn na Słowację i Węgry⁸. Komunikacja z Podegrodziem odbywała się szosą lub brodem na Dunajcu. Bród ten znajdował się w pobliżu ujścia Słomki do Dunajca koło osady Mostki⁹.

Na początku XV wieku Mostki przeżyły ciężkie chwile. Wnuk Ścibora Mościca – też Ścibor, który był stronnikiem Zygmunta Luksemburga w czasie wielkiej wojny z zakonem krzyżackim, po zwycięskiej bitwie pod Grunwaldem (15 lipca 1410 roku), w listopadzie 1410 roku na czele zaciężnych z Orawy i Moraw wkroczył przez Sromowce, Brzyńę, Gaboń na Gaj, gdzie „ze wzgórza należącego do gniazda Mościców: Mostek i Moszczenicy z łupieżną drużyną napadł obóz polski, w którym prócz mnóstwa znajomych byli jego bracia stryjeczni i drudzy krewni. (...) Szlachta sądecka stawiała opór, więc Ścibor zapalił Stary Sącz, w którym dziad jego, służąc Gryfinie, wysłużył mu pierwsze dostatki i względy królów węgierskich”¹⁰. W XV wieku mieszkańcy Mostek mieli swojego reprezentanta w samorządzie Starego Sącza, a był nim Jan Roj¹¹. Marcin Roj, syn Błażeja i Zofii, w 1629 roku występuje jako świadek w procesie beatyfikacyjnym księżnej Kingi¹².

3 Kodeks Dyplomatyczny Małopolski t 2 Dyplom Księżnej Kingi z 1276 roku H nr 482, s.139.

4 Kd. Mlp t. II, Dyplom Księżnej Kingi z 1291, nr 514 s. 181.

5 Kodeks Dyplmatyczny Małopolski t 2, nr 517, s. 181..

6 A. Żaki, *O położeniu wczesnośredniowiecznego Sącza*, „Rocznik Sądecki” T. IV, 1960, s. 35.

7 J. Długosz, *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, Kraków 1864.

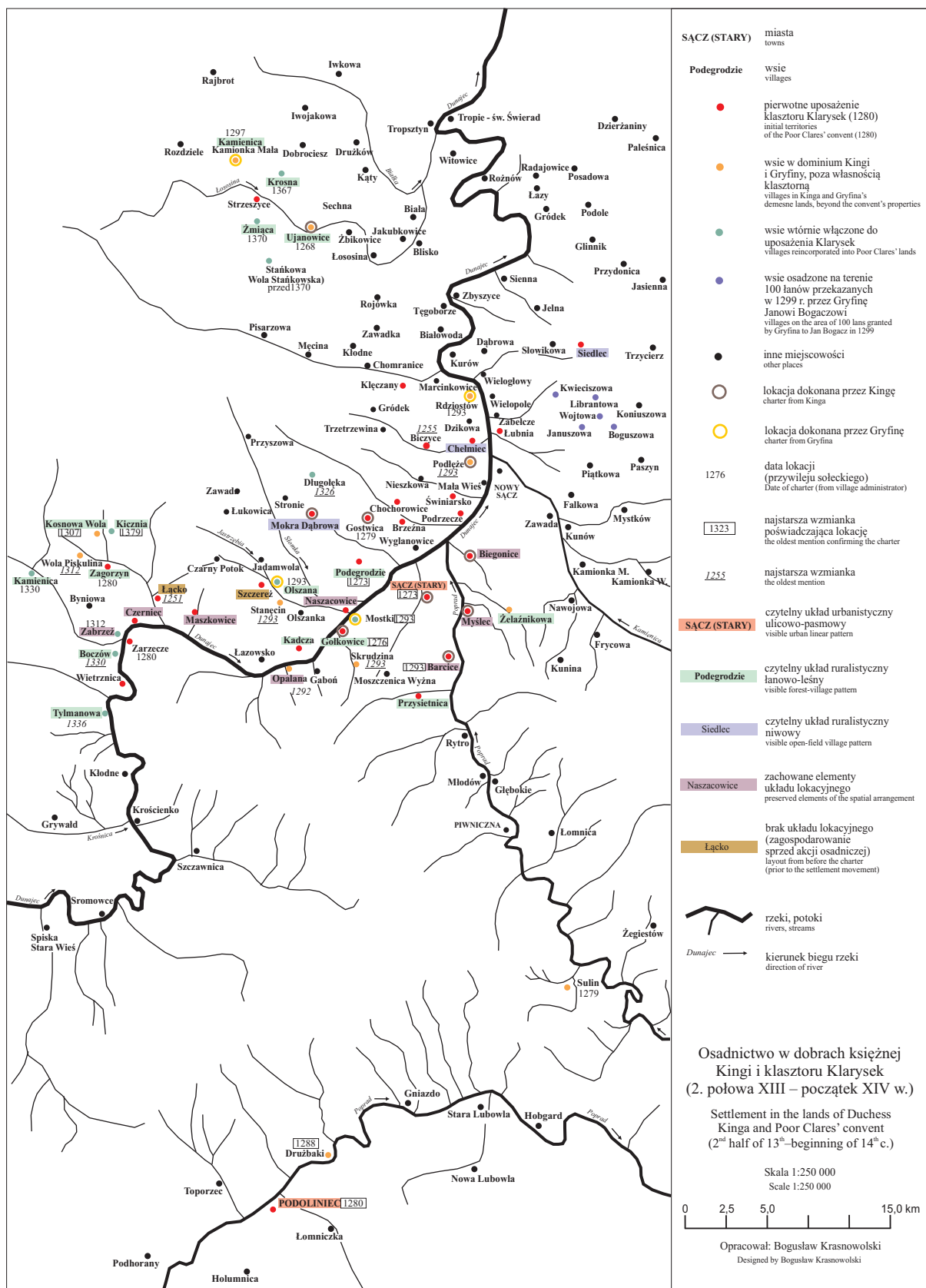
8 B. Franczyk, *Zamki średniowiecznego pogranicza polsko-węgierskiego w ujęciu archeologii historycznej*, Kraków 2010, s. 38.

9 A. Żaki, *O położeniu wczesnośredniowiecznego Sącza*, „Rocznik Sądecki” T. IV, 1960, s. 17.

10 Sz. Morawski, *Sądeckizna* (T. II), Kraków 1863, s. 87.

11 Tamże, s. 248.

12 P. Stanko, *Materiały beatyfikacyjne św. Kingi w Tajnym Archiwum Watykańskim*, „Zeszyty sądecko-spiskie” T. 4, 2009, s. 159.

Osadnictwo w dobrach księżnej Kingi i klasztoru Klarysek (2. połowa XIII – początek XIV w.)
Settlement in the lands of Grand Duchess Kinga and the Poor Clares' convent (from second half of 13th c. to early 14th c.)

Podegrodzie

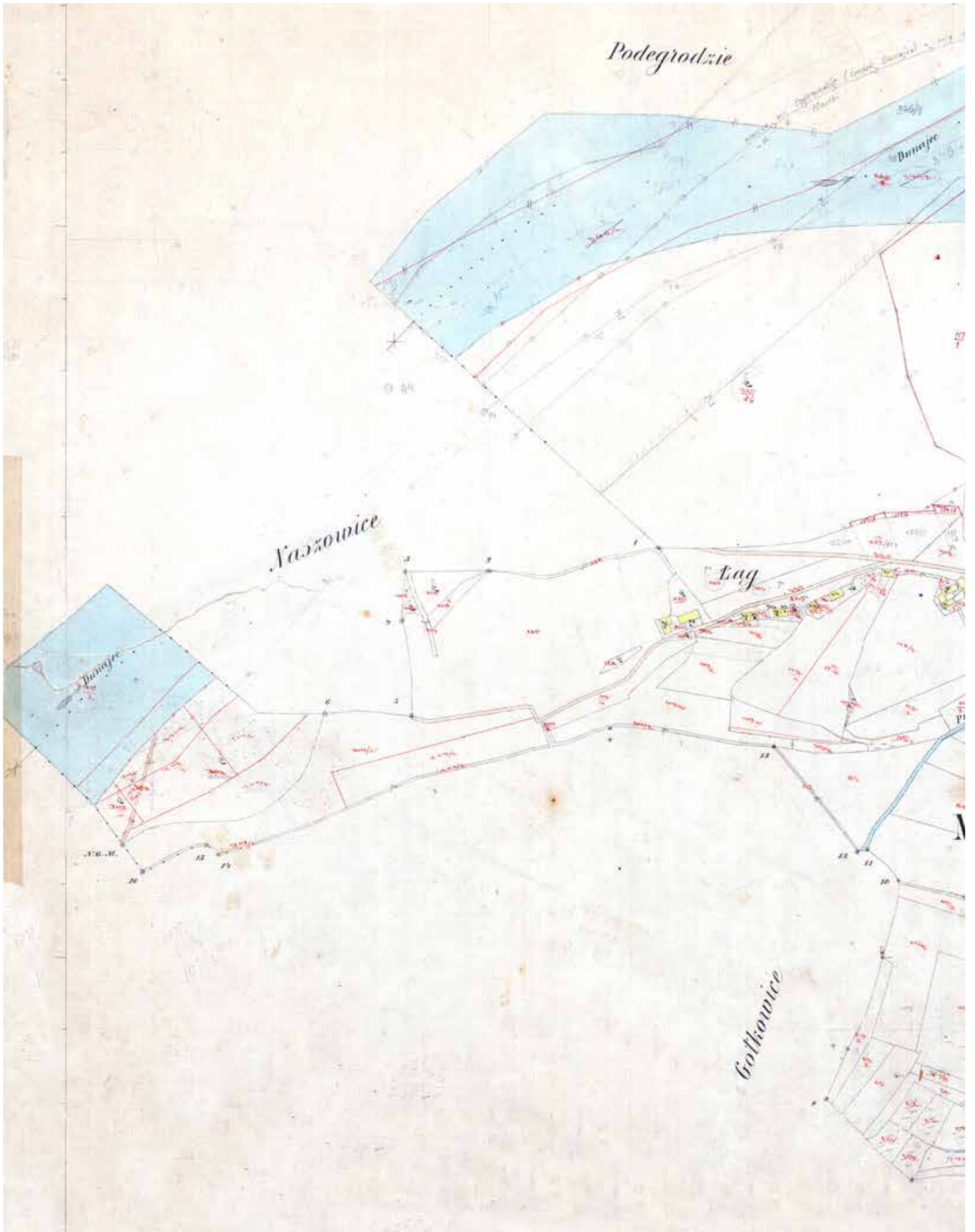
Podgrodzie (linia graniczna)
Młyn

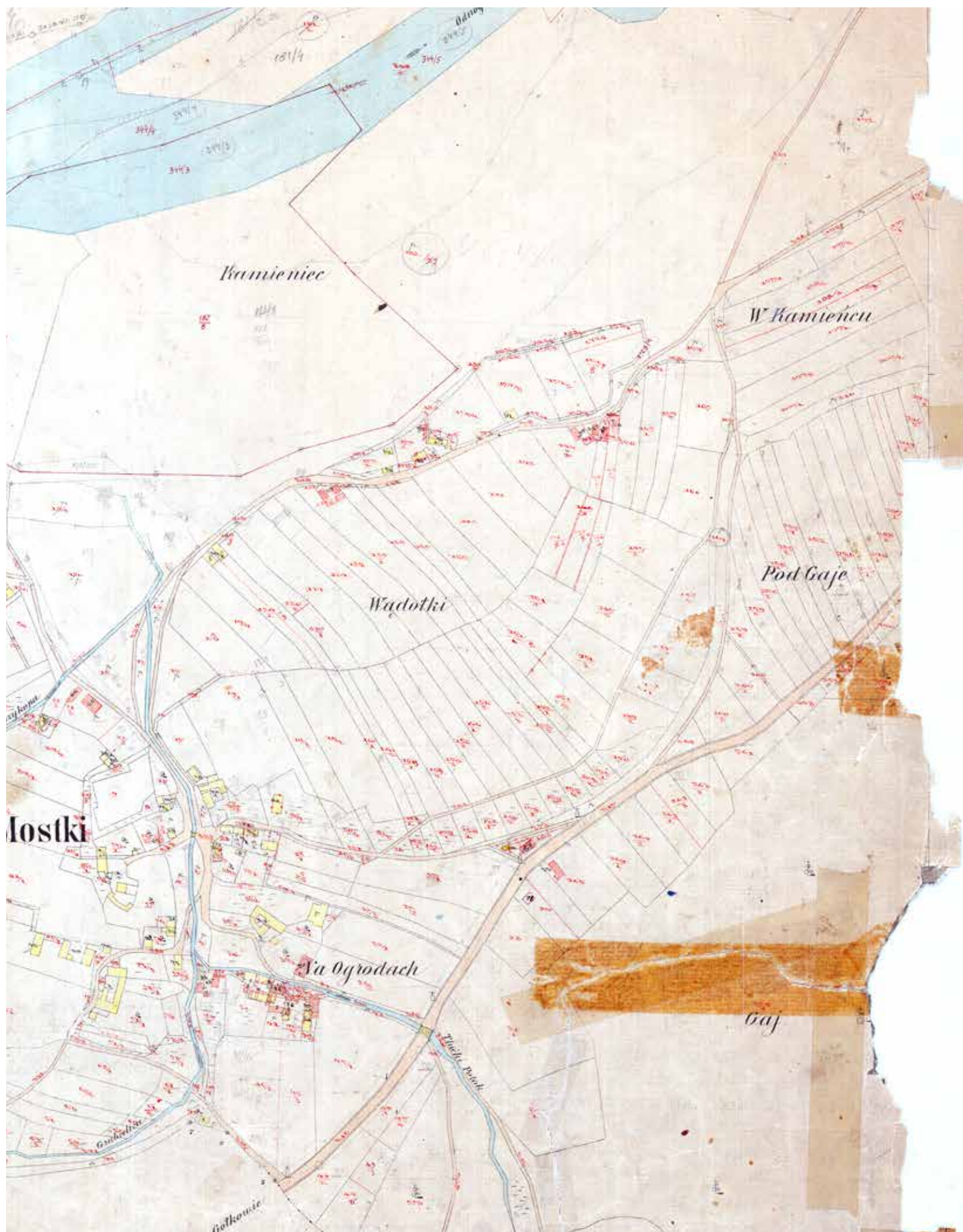
Bunajec

Naszowice

Lag

Gothowice

W 1606 roku ksieni starosądeckiego klasztoru, Ewa Gostwicka, sprzedała rzeźnikowi Wojciechowi Cebrzykowi za 100 grzywien część Gierczyn (rejon Mostek na granicy z Poczekajem), a otrzymane pieniądze przeznaczyła na rozbudowę klasztoru klarysek¹³.

Z tabeli stanu gospodarczego wsi Mostki z okresu 1581–1680 wynika, że wielkość areалу wsi wynosiła 2,5 łana kmiecego, do czego dochodził obszar dworski¹⁴.

Wiek XVII to okres wojen Rzeczypospolitej Obojga Narodów z Turcją, Rosją, Ukrainą i Szwedami. W czasie potopu szwedzkiego w 1655 roku król szwedzki Karol Gustaw bardzo szybko zajął tereny Rzeczypospolitej. W zaistniałej sytuacji król polski Jan Kazimierz Waza opuścił kraj, udając się na Śląsk. 28 września 1655 roku, po noclegu na zamku w Nowym Sączu, Jan Kazimierz skierował się przez Stary Sącz, Mostki i Gołkowice ku Czorsztynowi¹⁵. Pierwszy krótki postój skromnego orszaku królewskiego miał miejsce najprawdopodobniej w Mostkach pod Gajem. Na pamiątkę zatrzymania się króla, który szczególnie zawierzył Maryi, w Mostkach przy gościńcu została wzniesiona kapliczka pw. NMP. Wojsko szwedzkie latem 1656 roku złupiło Żywiec, Nowy Targ, Stary Sącz i okoliczne wioski¹⁶. Wkrótce po wojnie ze Szwedami rozpoczął się kolejny etap wojen polsko-tureckich. Zniszczenia i wydatki na utrzymanie rekrutów wojsk Rzeczypospolitej poniesione przez wieś Mostki były następujące¹⁷:

1696 rok – utrzymanie 1 żołnierza gwardii JKM przez 16 tygodni – 74 zł.

1697 rok – utrzymanie 1 żołnierza piech. Starosty Dobcz. przez 19 tygodni – 88 zł.

1697 rok – utrzymanie 1 żołnierza regimentu Woj. Krak. przez 19 tygodni – 91 zł.

Po śmierci króla Jana III Sobieskiego władzę w Rzeczypospolitej objęli królowie dynastii Wettinów z Saksonii. Polityka Sasów wciągnęła nasz kraj w wojnę północną i wywołała konflikt wewnętrzny wśród szlachty. Skutki tej polityki dotknęły również Sądecczyznę. Przemarsze wojsk i ściągane kontrybucje wpłynęły negatywnie na życie ludności. Przykładem niech będzie „rejestr szkód” poczynionych przez chorągiew wojewody bełskiego Mikołaja Sieniawskiego w Mostkach w 1703 roku, oszacowany na 624 zł 25 gr¹⁸.

Wyniszczona wojnami i kontrybucjami Sądecczyzna w latach 1710–1711 była dziesiątkowana przez epidemię dżumy. W jej wyniku w Mostkach zostało 6 mężczyzn i 9 kobiet¹⁹. Kolejne, ważne dla mieszkańców Mostek, wydarzenie miało miejsce podczas konfederacji barskiej. W latach 1769–1770 konfederaci i wojska rosyjskie przechodziły przez miejscowości wokół Starego Sącza. Ich obecność wiązała się z grabieżami i ogromnymi ciężarami zarówno finansowymi, jak też w naturze. Następstwem konfederacji barskiej dla ziemi sądeckiej była decyzja cesarzowej Marii Teresy Habsburg z dnia 20 listopada 1770 roku o utworzeniu kordonu sanitarnego chroniącego

13 Inventarium bonorum, s. 170, w: W. Bazieli, *Klaryski starosądeckie a sztuki piękne w XVII i XVIII w.*, „Nasza Przyszłość” T. 25, 1966.

14 K. Dziwik, *Majętność ziemiska Nowego Sącza w wiekach średnich*, „Rocznik Sądecki” T. IV, 1960, s. 61.

15 J. Sygański, *Historia Nowego Sącza od wstąpienia dynastii Wazów do pierwszego rozbioru Polski*, Nowy Sącz 1987, s. 159.

16 Tamże, s. 161.

17 P. Wierzbicki, *Ziemia sądecka w okresie wojen polsko-tureckich*, „Rocznik Sądecki” t. XXXIII, 2005.

18 P. Wierzbicki, *Obraz szkód poczynionych w powiecie nowosądeckim przez wojska Rzeczypospolitej i chorągwie prywatne w latach 1702–1703 – wypis z akt grodzkich sądeckich*, „Almanach Sądecki” R. XII, Nr 3(44), 2003.

19 J. Szewczuk, *Kronika kłesk elementarnych w Galicji w latach 1772–1848*, Lwów 1939.

Kapliczka w Mostkach. Fot. Jacek Polakiewicz

Królestwo Węgier przed epidemią dżumy oraz przyłączeniu tych ziem do Królestwa Węgierskiego. Cyrkuł starosądecki zajęło wojsko austriackie. W 1772 roku nastąpił I rozbiór Polski, w efekcie którego nasze ziemie znalazły się pod panowaniem austriackim aż do 1918 roku jako Królestwo Galicji i Lodomerii.

W 1782 roku wieś Mostki należała do Funduszu Religijnego, utworzonego przez cesarza Józefa II Habsburga z pieniędzy i nieruchomości uzyskanych z likwidacji klasztorów oraz części instytucji religijnych. W przypadku Starego Sącza i okolicy była to kasata klasztoru franciszkanów i odebranie części dóbr ziemskich klasztorowi klarysek.

W całej Polsce rozpoczął się okres walki o wolność Ojczyzny. Kilku mieszkańców Mostek w czasie zaborów brało czynny udział w działaniach zbrojnych jako żołnierze: wojsk napoleońskich, powstańczych bądź wcielanych do armii austro-węgierskiej.

XIX wiek, a szczególnie jego pierwsza połowa, to walka mieszkańców wioski z powodziami (1813, 1828) i epidemią cholery (1831). Są to już czasy nowsze, o których w dokumentach historycznych zachowało się sporo faktów wartych odnotowania.

W latach 1807/1808 w Mostkach znajdował się obszar dworski i 14 domostw, w których mieszkało 30 rodzin, w tym: 10 chłopskich, 16 chałupników i 6 pozostałych.

Liczba ludności wynosiła 112 osób, a w tym 60 kobiet i 19 potomków męskich (chłopcy do 17. roku życia)²⁰. W wyniku reform wprowadzanych przez cesarza Józefa II i jego następców, każda wieś galicyjska miała powołać samorząd gminny z wybieralnym wójtem i przysiężnymi. W 1868 roku wójtem Mostek został Walenty Golonka²¹.

W 1890 roku działalność rozpoczęła cegielnia na Poczekaju pod Gajem (dzisiaj prowadzi tamtędy asfaltowa droga w kierunku Moszczenicy), z której cegła była wykorzystana do budowy kamienic m.in. w Nowym Sączu²².

W 1895 roku, 30 lipca i 3 września, Mostki odwiedził Stanisław Tomkowicz w sprawie zabytkowej kapliczki przy gościńcu²³.

W 1898 roku obrabowano i zniszczono dwie karczmy żydowskie w Mostkach: na Poczekaju i Stoczniówce – był to efekt antysemickich wystąpień na terenie Sądeckizny²⁴.

W 1900 roku zakończył się długoletni konflikt wsi Mostki i Podegrodzie o ziemię wspólnoty gruntowej Mostek. W tej sprawie w 1876 roku mieszkaniec Mostek Jakub Roj pojechał do Rady Państwa w Wiedniu Decyzją sądu granicę między miejscowościami stanowi rzeka Dunajec²⁵ (mapa katastralna z 1900 roku).

Trwająca od 1914 do 1918 roku wojna między zaborcami Rzeczypospolitej zakończyła się odzyskaniem niepodległości przez Polskę. W walkach I wojny światowej brali udział mieszkańcy Mostek z rodzin: Witowskich, Tudajów, Platów, Jodłowskich, Janików, Golonków, Ramsów i Weberów. Jan Tudaj, jako jeniec rosyjski, przebywał na Syberii w obozie koło Irkucka.

W okresie międzywojennym mieszkańcy wioski aktywnie uczestniczyli w życiu politycznym i kulturalnym. Mężczyźni interesowali się ruchem ludowym i działalnością kółek rolniczych²⁶.

W Mostkach istniały dwie kuźnie – jedna na Wydartej (teren wsi obejmujący obszar z bunkrem), prowadzona przez p. Leona Dąbrowskiego, a druga koło szkoły, należąca do p. Józefa Bednarczyka. Do kuźni w dzień targowy w Starym Sączu (środa) zjeżdżali woźnicy z całego terenu. W tym dniu wieś była pełna obcych furmanek.

W 1934 roku Mostki przeżyły wielką powódź. Jak wspominają starsi mieszkańcy, tereny dolnej części miejscowości znalazły się pod wodą. Wszyscy schronili się na

20 CPAHU Lwów, Buchalteria: fond 187 opis 1 sprawa 181, k. 3–8; AN Kraków, w Słow. miej. i elity wiej. Zach. Mał.

21 W. Bazieli, *Parafialni proboszczowie starosądecki*, „Nasza Przyszłość” T. IX, 1959.

22 Z. Beiersdorf, B. Krasnowolski, Z. Noga, *Historia i rozwój przestrzenny Starego Sącza. Wskazówki bibliograficzne. Opis map i reprodukcji*, w: *Atlas Historyczny Miast Polskich*, T. VIII Stary Sącz, Toruń-Kraków 2018.

23 S. Tomkowicz, *Inwentarz zabytków powiatu sądeckiego*, wyd. P. i T. Łopatkiewiczowie, t. 1, Kraków 2007.

24 Procesy o rozruchy, „Kurier Lwowski” 2 XII 1898, s. 2 gazeta codzienna Właściciel Rewakowicz i Spółka, Lwów 1898 r.

25 „Rocznik Sądecki” T. XV-XVI, Nowy Sącz 1974–1977.

26 Sprawozdanie z czynności towarzystwa „Kółek rolniczych” za rok 1905, Lwów 1906, Nakładem zarządu głównego towarzystwa „Kółek rolniczych” 1. Drukarnia udziałowa, Lwów. Kopernika 2tt.

Wydartej i Poczekaju u krewnych bądź znajomych. Po powodzi trzeba było odbudować budynki mieszkalne i gospodarcze, stąd lata 1934–1935 były bardzo ciężkie.

To codzienne, trudne, ale spokojne i nieraz wesołe, życie mieszkańców przerwał wybuch II wojny światowej w dniu 1 września 1939 roku.

W latach 1939–1945 niemiecki, a od jesieni 1944 roku również radziecki okupant niszczył ziemię sądecką. Mieszkańcy żyli w ciągłym strachu o najbliższych i swoje miejsce. Niemiecki okupant na terenie miejscowości wybudował kilka schronów, a także stworzył okopy w lesie od bunkru do Tłoczki oraz w Łegu w kierunku mostu na Dunajcu w Gołkowicach. Ponadto na „Zagoniu” Niemcy budowali szpital i bunkier, w którym się bawili. Przy budowie pracowali zmuszeni do tego mieszkańcy Mostek. W czasie okupacji ludność obciążona została kontyngentem z pogłowia zwierząt i płodów rolnych. Wprowadzono godzinę policyjną, system przydziału kartkowego i tzw. premię na alkohol. Konfiskowano sprzęt rolniczy, np. żarna. „Nawet w kościele nie wolno było śpiewać pieśni »Boże, coś Polskę«” – wspomina K. Witowski. Tę ciężką sytuację dopełniła epidemia czerwonki.

WALKA PARTYZANCKA

Kapliczka NMP przy gościńcu pod lasem była jednym z podstawowych miejsc kontaktu z partyzantami. Wśród partyzantów z Mostek należy wymienić kuriera Jana Żółcińskiego.

JAN ŻÓŁCIŃSKI

Urodził się 28 stycznia 1905 roku w Rudabánya k. Budapesztu, a zmarł 17 grudnia 1975 roku w Krakowie. Był on wnukiem powstańca z 1863 roku, działaczem Stronnictwa Ludowego i podoficerem nowosądeckiego 1. Pułku Strzelców Podhalańskich. We wrześniu 1939 roku był jednym z pierwszych organizatorów kurierskiej sieci przerzutowej na Sądecczyźnie przez Słowację na Węgry. Współpracował z Narcyzem Wiatrem i sądeckim kierownictwem ZWZ. W maju 1940 roku, zadenuncjowany przez volksdeutschów z Gołkowic, uszedł na Węgry. Przez Zagrzeb i Ateny dotarł do Syrii, do oddziałów Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich; walczył pod Tobrukem i Monte Cassino. W grudniu 1945 roku powrócił do kraju, mieszkał w Mostkach k. Starego Sącza.

W kwietniu 1940 roku powstała Trójka gminna „Lasu” – III leśniczym był Stanisław Dziedzic „Las” z Mostek.

STANISŁAW DZIEDZIC

Urodził się 14 stycznia 1907 roku w Mostkach, a zmarł 19 lipca 1975 roku w Skrudzinie. Był rolnikiem i pszczelarzem, a podczas wojny partyzantem BCH, zajmującym się kurierską siecią przerzutową na Węgry. W dniu 1 maja 1948 roku odznaczony został Orderem „Krzyż Grunwaldu”.

Latem 1940 roku powołano trójosobowe gajówki. Gajówkę z Mostek tworzyli Jan Plata, Stanisław Dziedzic i Edward Ladenberger²⁷.

Mieszkańcy wywiezieni na roboty do Niemiec: Stanisław Olszak, Apolonia Go-
doń, Stefania Nowak, Michał Szumacher, Wojciech Jodłowski. Po 5 latach wszyscy
wrócili do Mostek.

Józef Witowski był więźniem obozów Oświęcim, Ravensbrueck, Sachsenhausen
i Dachau. Powrócił do Mostek w 1946 roku.

Po zakończeniu II wojny światowej wieś powoli zmieniała się. Zamiast chałup
krytych strzechą lub drewnianych powstawały budynki murowane z kilkoma izbami.
W latach 1950–1952 miejscowość została zelektryfikowana, częściowo czynem spo-

Stanisław Dziedzic – partyzant

Rodzina Ladenbergerów, wśród nich Edward – partyzant

Józef Witowski – więzień Auschwitz

Michał Szumacher

Stanisław Olszak

²⁷ J. Olszyński, *Walka w Beskidzie i na Pogórzu Sądeckim – wspomnienia z lat okupacji*, Warszawa 1978, s. 204–207.

łecznym. Elektryfikacją zajmował się p. Jan Golonka i sołtys Józef Jodłowski. Pierwszy dom, w którym zaświeciła się żarówka, należał do państwa Koronów.

W 1951 roku w wyniku umowy przedstawicieli wspólnoty gruntowej w Mostkach z Nowosądeckim Zakładem Przemysłu Terenowego Materiałów Budowlanych (Betoniarńia) na terenie wioski rozpoczął działalność pierwszy państwowy zakład produkcyjny. Powstanie zakładu spowodowało likwidację prywatnej betoniarni p. Jana Opoki, który posiadał również mały młyn i sklep z podstawowymi produktami.

W 1960 roku wzniesiona została kaplica pw. św. Piotra. Jej fundatorem był p. Józef Weber. Kaplica jest miejscem odprawiania nabożeństw majowych i różańcowych. Odbywa się przy niej również święcenie pokarmów w Wielką Sobotę przed świę-

Odpust w Mostkach na św. Piotra. Na zdjęciu od lewej: ks. Biskup Józef Gucwa, Jan Kos – proboszcz parafii św. Elżbiety w Starym Sączu, wikariusze ks. Józef Słowik, ks. Alfred Kurek.

tami wielkanocnymi. Corocznie obchodzony jest odpust na święto patrona, czyli 29 czerwca, św. Piotra. Kilkakrotnie przy kaplicy spotykali się mieszkańcy z ks. biskupem. W kaplicy znajduje się obraz ofiarowany przez ks. biskupa Piotra Bednarczyka. Miejscem tym opiekuje się rodzina Opoków, która jest właścicielem działki.

W 1961 roku opracowany został kosztorys budowy Domu Ludowego w Mostkach na kwotę 689 tys. zł. Budynek oddano do użytku w 1965 roku²⁸.

Pod koniec lat 60. powstał sklep prowadzony przez Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska”, który zastąpił dotychczasowy drewniany kiosk.

W 1968 roku, na podstawie umowy z SZEK w Marcinkowicach, rozpoczęła działalność tzw. Żwirownia, po której pozostałością są obecnie stawy.

W latach 1974–1979 wybudowano wodociąg wiejski ze składek zainteresowanych mieszkańców wioski.

W 1975 roku wybudowano drogę asfaltową od gościńca do betoniarni.

Od lat 80. do roku 2002 budowano drogi do poszczególnych rejonów miejscowości przy bardzo dużym udziale mieszkańców.

W 1989 roku oddano do użytku gazociąg, również wybudowany przy istotnym udziale mieszkańców. Budowa sieci gazowej była kierowana przez Społeczny Komitet Gazowy, na czele którego stał p. Ignacy Ciągło.

Budowa drogi w Łęgu. Społecznie pracują od lewej na zdjęciu: Józef Plata, Bronisław Zięba, Antoni Zielonka, Józef Albin. Lata 80-te XX wieku

28 „Almanach Sądecki” R. XIX, Nr 1/2 (70/71), Nowy Sącz 2010, s. 106,

Msza prymicyjna ks. Stanisława Olszaka, pierwszego kapłana w dziejach miejscowości

W 1995 roku oddano do użytku sieć telefoniczną.

W latach 90. rozbudowano Wiejski Dom Kultury, ponownie przy udziale mieszkańców, a szczególnie młodzieży.

W 1998 roku odbyły się pierwsze w dziejach wsi Mostki prymicje kapłańskie.

W 1998 roku nauka z budynku szkolnego (w którym miały rozpocząć się prace remontowe) została czasowo przeniesiona do WDK.

W 2003 roku urodziły się trojaczki (Ada, Antoś i Daria Hejmej).

W 2004 roku w Starym Sączu powstała parafia pw. Miłosierdzia Bożego do której włączono Mostki.

W latach 2010–2012 przeprowadzono remont centrum wsi (droga, przepust, chodniki)

W 2008 roku zlikwidowano Szkołę Podstawową w Mostkach.

W 2011 roku podjęto decyzję o rozbiórce starego, równo 100-letniego, budynku szkoły.

Narodziny trojczków: Ada, Antoś, Daria. Dzieci państwa Iwony i Krzysztofa Hejmej

W latach 2012–2016 w miejscu starej szkoły wybudowano plac zabaw, altanę, a także „siłownię pod chmurką”, która powstała jako inicjatywa zgłoszona w ramach Budżetu Obywatelskiego.

W 2016 roku oddano do użytku nowe boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią.

W latach 2020–2021 kaplica pw. św. Piotra została odremontowana ze składek mieszkańców i dzięki sponsorom: ks. Stanisław Olszak, Janusz i Renata Szkaradek, Piotr Siwulski, Władysław Pasoń, Kinga i Tadeusz Adamczyk (malowanie Ignacy Ladenberger i Zygmunt Cięciel), Tadeusz Radecki.

26 października 2019 roku abp Wiktor Skworec, metropolita katowicki, poświęcił nowo wybudowany kościół pw. Miłosierdzia Bożego w Starym Sączu. Pierwszym proboszczem parafii został ks. Janusz Ryba.

1 lipca 2020 roku rozpoczęła się budowa sieci kanalizacyjnej i nowej sieci wodociągowej.

Plac zabaw wybudowany ze środków Unii Europejskiej

Siłownia pod chmurką. Wybudowana z środków funduszu obywatelskiego w 2016 r.

Boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią. Inwestycja w części pokryta środkami z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Oddane do użytku 4.09.2016 r.

ŻYCIE MIESZKAŃCÓW MOSTEK DAWNIEJ I DZIŚ

Życie mieszkańców dawnej wsi Mostki było przystosowane do naturalnego rytmu przyrody i pór dnia. Ciężka praca, wyznaczana kalendarzem od wiosny do późnej jesieni, wypełniała codzienne życie chłopów. Przez wieki Mostkowianie zajmowali się uprawą roli i hodowlą zwierząt. Wśród upraw należy wymienić m.in. zboża (owies, jęczmień, żyto i proso, a rzadko pszenica), groch, buraki ćwikłowe, rzepę, karpiele, kapustę, marchew, cebulę, tatarkę, a od XIX wieku ziemniaki. Uprawiano też len, konopie i mak. Liczne były poletka chmielu, potrzebnego do warzenia piwa jako podstawowego napoju. W sadach rosły jabłonie, grusze, wiśnie, śliwy i orzechy włoskie. Hodowane zwierzęta to: krowy, woły, kozy, owce, świnie, a wśród ptactwa: kury,

kaczki, gęsi i indyki. Dopiero w XX wieku woły zastąpiły konie, które wcześniej hodowano do bryczki i wasagu. Prócz uprawy roli i hodowli każda rodzina zajmowała się bartnictwem, które przetrwało do dzisiaj, rybołówstwem, polowaniem na bobry nad Dunajcem²⁹, a także zbieractwem i łowieniem na wnyki zwierzyny leśnej. Wykonywano również na własne potrzeby odzież lnianą, konopną, wełnianą i kozuchy. Prowadzono roboty ciesielskie oraz stolarskie i oczywiście warzono dla siebie piwo. Wśród tych zajęć wiele było prac typowo kobiecych. Oprócz podstawowego zajęcia, a wręcz obowiązku kobiety, jakim było wychowanie dzieci, gotowanie jadła i przyrządzanie napojów, zajmowały się one także przędzeniem, tkaniem, szyciem bielizny i odzieży, jak również obróbką lnu i innych surowców roślinnych. Oprócz tego kobiety miały zboże ręcznymi żarnami i pracowały wraz z mężczyznami przy żniwach, skąd słynne powiedzenie „do sierpa baba nadaje się zawsze”. Kobiety ciężko pracowały też w ogrodach, które – położone przy domostwach i otoczone płotem – systematycznie nawożono oraz stale uprawiano.

Pasieka z lat 60-tych XX w. w gospodarstwie p. Bielów.

Nasi przodkowie żyli całymi rodzinami w jednej izbie, pełniącej funkcję kuchni, sypialni i pokoju gościnnego. Znajdujące się w izbie palenisko pełniło rolę nie tylko kuchni, ale też pieca w zimie i źródła światła. Rodziny chłopskie były samowystarczalne. Zakres potrzeb, których nie mogły same zaspokoić, był bardzo wąski. Musieli kupić jedynie: sól, sierp, siekierę, radlicę i żelazne części narzędzi, np. dłuto ciesielskie. Nabywali także naczynia wykonane przez garncarza i bardzo rzadko ozdoby. Pozostałe przedmioty i narzędzia robiono we własnym zakresie. Praca od świtu do zmierzchu oraz finansowe i rzeczowe obciążenia na rzecz pana i kościoła to podstawowe obowiązki naszych przodków aż do połowy XIX wieku.

W wyniku przemian, jakie nastąpiły po 1848 roku (uwłaszczenie chłopów w Galicji i autonomia galicyjska 1873), chłopci przy poparciu organizacji ludowych zaczęli domagać się swoich praw: wolności, własności gruntu, prawa wyborczego itp.

Codzienne życie włościanina wcale nie ograniczało się wyłącznie do pracy na roli. Najważniejsze znaczenie w życiu chłopów miały święta kościelne. Podkreślały wielką cześć i wiarę w Boga, a jednocześnie były okazją do spotkań i wymiany poglądów. Niewątpliwie jedną z atrakcji były odbywające się jarmarki w Starym i Nowym Sączu, stanowiące nie tylko doskonałą okazję do sprzedaży nadwyżki płodów rolnych, ale także zabawy. Tańce, gry w karty lub kości cieszyły się ogromną popularnością wśród mieszkańców wsi. Oprócz spotkań na targach, chłopci obchodzili jeszcze szereg lokalnych świąt, które dawały im możliwość do licznych spotkań towarzyskich, np. tańce

²⁹ Dyplom Księżnej Gryfyny.

w karczmie. Podobną funkcję co jarmarki spełniały odpusty, choć ich rola była jednostronna: chłop nabywał tu rozliczne towary, takie jak słodycze, zabawki dzieciinne, ozdoby stroju i dewocjonaalia, niczego jednak nie sprzedając.

Ważnym zwyczajem, który bardzo rzadko, ale jest kontynuowany do dnia dzisiejszego było kolędowanie, czyli odwiedziny domów przez grupy przebierańców, przynoszących świąteczne i noworoczne życzenia. Grupy kolędników zaczynały chodzić po wsi w dniu św. Szczepana (26 grudnia), a ich odwiedziny trwały do Trzech Króli (6 stycznia), lecz zdarzało się, że przedłużały się nawet do Matki Boskiej Gromnicznej (2 lutego). Żywiołowość i aktorski talent odgrywających swoje role mężczyzn zapewniały wyczekiwaną przez mieszkańców wsi rozrywkę. Dla wykonawców kolędowanie było też sposobem na zarobek. Dawniej po kolędzie chodzili chłopcy, gdyż kobietom nie było wolno tego robić. Żonaci i kawalerowie chodzili po to, żeby życzyć powodzenia i by darzyło się wszystkim we wsi. Do środka kolędników zapraszał zawsze gospodarz. W Mostkach po kolędzie chodziły różne grupy z gwiazdą, szopką, jednak wizyty kolędników z turoniem wywoływały najczęściej emocji. Na przełomie XX i XXI wieku kolędują już w zasadzie w większości tylko dzieci.

Kolejnym świętem ważnym w naszej miejscowości był 19 marca – dzień św. Józefa. W latach 30. XX wieku „grupa mężczyzn przy dźwiękach harmonii odwiedzała po kolei imienników w całej wsi i wszyscy razem zbierali się u państwa Koronów, gdzie bawiono długo w noc”, jak opowiada p. Maria Sarnowicz z domu Korona. Na organkach grał p. Antoni Janik, który – jak wspomina p. Maria – „pięknie śpiewał i dlatego na weselach pełnił funkcję starszego drużby.” Święto Józefa obchodzono nawet wtedy, gdy był czas Wielkiego Postu (co stanowiło wyjątek), ponieważ w tym okresie zamierało na wsi wszelkie życie towarzyskie. Od Środy Popielcowej, po hucznie obchodzonym przez 3 dni wcześniej Zapuscie, na 6 tygodni pustoszały karczmy, milkły instrumenty wiejskich muzyków, a paradne stroje chowano do skrzyń – jak opowiada p. Maria.

Niedziela Palmowa należała w Mostkach do szczególnych dni – święcono palmy. Gotowa palma ozdabiana była pękami kolorowych wstążek i bibułkowymi kwiatami, które kobiety robiły nieraz przez cały okres postu. Kiedyś tworzone palmy kilkunastometrowe, lecz dzisiaj są to już tylko małe palemki. Do końca lat 90. ubiegłego wieku tradycja wykonywania dużych palm była pielęgnowana przez kilka rodzin: Witowscy, Janiki, Platy i Olszaki.

Ważnym wydarzeniem dla wierzącego katolika jest święcenie pokarmów wielkanocnych. Dawniej na wsi święcono duże ilości żywności. Biedniejsi wkładali do koszy lub zawiniątek z płachty wszystko, co było przygotowane na święta. Święcono przede wszystkim wielki bochen domowego chleba, kilkadziesiąt jaj, szklankę soli, korzenie chrzanu, oselkę masła, flaszkę octu, ser biały, kiełbasy, słoninę, kto miał, to wędzoną szynkę, a także kołaczki i słodką pszenną bułkę. Chleb, przewiązany ozdobną serwetą, niosła druga osoba. Święcone ozdabiano wianuszkami jajek barwionych na jeden kolor lub (rzadziej) wzorzyście malowanych, czyli „pisanek”. Pośrodku stawiano baranka z ciasta, obecnie raczej cukrowego.

Niedziela Wielkanocna była i jest największym świętem w roku. Obowiązywał w tym dniu absolutny zakaz wykonywania jakichkolwiek prac, łącznie z zamykaniem

śmiec, ścieleniem łóżek czy gotowaniem. Nie wolno też było chodzić w gości. Zgodnie z przekazywanym zwyczajem, gospodarze nie mogli kłaść się spać w ciągu dnia, ani nawet odpoczywać na leżącym, „żeby zboże się nie powaliło”. Zwyczaj ten dotyczył również Świąt Bożego Narodzenia. Do kościoła większość mieszkańców szła na rezurekcję, bardzo wcześnie rano. Po mszy wszyscy starali się jak najszybciej wrócić do domu, „żeby wcześniej i pomyślnie ukończyć wiosenne prace rolne i żniwa”. Po powrocie z kościoła jedzono uroczyste śniadanie: wszystkie składniki święconki. Śniadanie rozpoczynało się życzeniami z jajkiem, podobnie jak w Wigilię z opłatkiem. Tradycje wynikające z wiary i religijności właściwie do dzisiaj się zachowały, co świadczy o głęboko zakorzenionych wartościach religijnych na wsi, które oby przetrwały jak najdłużej.

Święcić pola szło się po północy, gromadnie, całymi „procesjami” lub rodzinami. Wracając ze święcenia swoich pól, gospodarze i młodzież przychodzili do ognisk, przy których biesiadowano. Nad ranem uczestnicy zabawy wracali do domów, jednocześnie płatając różne, często złośliwe, psoty.

Poniedziałek Wielkanocny był dniem wesołym, spędzonym głównie poza domem, zdominowanym przez tzw. śmigus lub „chodzenie po dyngusie”, zabawy młodzieży, przede wszystkim zaś oblewanie panien przez wiejską kawalerkę.

Zielone Świąta gromadziły rodziny w najbliższym sąsiedztwie przy ognisku na smażeniu jajecznicy z lubczykiem. Biesiadnicy śpiewali piosenki, zwane dzisiaj biesiadnymi, np. „Na Podolu biały kamień”, „Zielony mosteczek”, „Sokoły”, „Głęboka studzienka” itd.

W okresie międzywojennym w Mostkach zaczęto w niedziele, a nieraz i w soboty, organizować festyny na placu przed szkołą, tzw. Tłoki. Kapelę tworzyli panowie: Ziemianek, Pasoń, Koterla i Śmierciak. W festynach uczestniczyła młodzież z sąsiednich miejscowości: Gołkowic, Naszacowic i Podegrodzia. Jak wspominają starsi mieszkańcy, nieraz między kawalerką dochodziło do konfliktów, których podłoże tkwiło w rywalizacji o pannę do tańca.

Corocznie w okresie oktawy Bożego Ciała na boisku sportowym odbywała się impreza związana z Międzynarodowym Spływem Kajakowym po Dunajcu. Wydarzeniom tym towarzyszyły występy zapraszanych na nie zespołów regionalnych z sąsiednich miejscowości, np. Zespół Podegrodzie w 1955 roku wystąpił z programem „Wesele Podegrodzkie”. Z opowiadań starszych mieszkańców wynika, że kajakarze spali w szkole i w namiotach rozbitych na tzw. Cyplu. W 1955 roku wśród kajakarzy był również pewien ksiądz... Karol Wojtyła. Maria Pawłowska i Helena Zwolińska wspominają kapłana z kajakiem. Pan Stanisław Kuziel, opowiadając o swoim bracie, Tadeuszu, który w 1955 roku brał udział w zawodach jako członek osady z Bydgoszczy, również potwierdza obecność w Mostkach tego wybitnego kapłana jako uczestnika spływu. Pan Ignacy Ciągło dysponował fotografią ks. prof. Karola Wojtyły, stojącego z kajakiem pod budynkiem Szkoły Podstawowej w Mostkach.

W okresie zimy spotykano się w sąsiedztwie na darcu pierzy, kiszeniu kapusty i przebieraniu grochu. W czasie tych prac czytano książki, opowiadano ciekawe historie, a mężczyźni grali w karty. Dom, w którym najczęściej się spotykano, należał do państwa Rozalii i Jana Tudajów, ponieważ p. Rozalia miała niesamowity dar opowia-

dania ciekawych wydarzeń. Czasem z nostalgią wspominamy naszych rodziców, spotykających się z rówieśnikami z ławki szkolnej i godzinami opowiadających o czasach swej młodości – trudnej, wojennej, ale jednocześnie pełnej ciekawych historii.

Obok festynów i spływów, które trwały do końca lat 60., młodzi często spotykali się na Cyplu i tam przy ognisku oraz dźwiękach harmonii p. Bednarczyka miło spędzali wolny czas.

W latach 70. XX wieku życie na wsi zmieniło się diametralnie. W rolnictwie konia zastąpił traktor. Większość prac na roli i w gospodarstwie zostało zmechanizowanych. Również życie społeczno-kulturalne ewoluowało – przeniosło się do Domu Kultury lub przed ekran telewizora w zaciszu domowym. Nieliczni mieszkańcy zajmowali się wyłącznie rolnictwem. Większość podjęła pracę w nowo powstałych zakładach na terenie województwa nowosądeckiego. Praca podniosła status społeczny mieszkańców, którzy dodatkowe środki finansowe przeznaczali na polepszenie warunków bytowych swoich rodzin.

HISTORIA SZKOŁY W MOSTKACH

Pod koniec XIX wieku w Mostkach zaczęła działać ludowa szkoła elementarna, której budynek znajdował się przy gościńcu (dzisiejszy ogród państwa Bielów). Wcześniej dzieci z Mostek, szczególnie chłopcy, uczęszczali do szkoły parafialnej w Starym Sączu, a dziewczynki do szkoły klasztornej lub parafialnej. (Niedziela na Wydartej)

W 1910 roku nauka rozpoczęła się w nowym budynku szkolnym.

W latach 1910–1913 w szkole działała placówka biblioteczna, która utworzona została decyzją Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej ze Starego Sącza³⁰.

W 1913 roku powstała szkoła koszykarska w Mostkach. Píše o niej F. Długoszewski: „w oddaleniu 3 km od Starego Sącza, na prawym brzegu Dunajca, przy drodze prowadzącej do Szczawnicy, rozciąga się wieś Mostki, w której Wydział Krajowy urządził kurs koszykarski, dając jako instruktora J. Gondka, byłego ucznia szkoły koszykarskiej w Czerwonej Woli, a następnie pracownika zakładów koszykarskich w Wiedniu i Berlinie. Gmina Mostki pomogła w założeniu szkoły, przeznaczając na jej pomieszczenie odpowiedni lokal, zapewniając opał i obsługę; Wydział Krajowy opłacał nauczyciela, dostarczał narzędzi i mianował kuratora szkoły. Z łożyny, która porasta brzegi Dunajca oraz Popradu, uczniowie wyrabiają: kosze na owoce, koszyki ręczne, kosze na papiery, walizki, etażerki, meble ogrodowe, fotele, stoły, kosze na kwiaty i inne. Miejscowy surowiec był jednak niewystarczający, dlatego szkoła sprowadzała z okolic Jaworowa rogozinę, z której uczniowie wyrabiali przedmioty galanterijne. Materiały przywiezione z zagranicy to: bambus, trzcina, malaga, rafia. Szkoła w Mostkach podejmuje się wykonania wszelkich zamówień. Czynności te realizowane były podług wzorów i wymiarów, dostarczonych przez odbiorcę lub własnych. Wyroby sprzedane pokrywały koszt materiału oraz dawały pewne wynagrodzenie za

30 M. Kościńska, *Niedziela na Wydartej*, Warszawa 1950. „Rocznik Sądecki” T. XXXVII, 2009.

pracę³¹. Autor artykułu informował również, że kurs nauczania w szkole koszykarskiej w Mostkach trwał od 8 do 10 miesięcy. Uczniowie, którzy wykazali się zdolnościami, mogli na koszt Wydziału Krajowego podjąć dalszą naukę we Lwowie. Działania wojenne w latach 1914–1918 spowodowały zmniejszenie wydatków na oświatę, a w efekcie przerwanie działalności szkoły koszykarstwa.

Nauczycielami Szkoły Podstawowej w Mostkach w okresie międzywojennym byli: Pani Kapitan, Maria i Bolesław Kosiński, Władysława i Marian Kler. Pani Kler uczyła w Mostkach od 1935 do 1946 r. W 1955 roku pracę w szkole rozpoczęła p. Maria Janik z domu Ciągło, która do 1982 roku pełniła funkcję kierowniczą. Pod koniec lat 70. i później pracę w szkole podjęły: Józefa Kanik, Anna Ciągło, Zofia Garwol, Kinga Adamczyk, Helena Setlak, Stanisława Żońca, Antonina Roj, Helena Sasak, Barbara Stojda i Bożena Bielak. Pracowali w niej również: Leszek Misiewicz, Monika Ptak i Maria Gorczowska. Pedagodzy starali się jak najlepiej wypełniać misję edukacyjno-wychowawczą. Zdobyte w szkole podstawy wiedzy i umiejętności pozwoliły kilku pokoleniom Mostkowiaków podejmować dalszą naukę w szkołach średnich lub na uczelniach wyższych. Wśród wielu absolwentów należy wspomnieć:

LEKARZY:

Władysław Tudaj

Urodził się 30 kwietnia 1930 roku, a zmarł 3 kwietnia 1998 roku. Po ukończeniu Liceum Pedagogicznego podjął studia w Oficerskiej Szkole Artylerii w Toruniu. W stopniu porucznika pełnił służbę wojskową. Następnym etapem jego kształcenia była Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie. Pełnił funkcję kierownika Stacji Krwiodawstwa w Gubinie, był wykładowcą medycyny sportu w AWF Gorzów Wielkopolski, a przede wszystkim długoletnim lekarzem (specjalistą chorób wewnętrznych) szpitala w Chojnowie, ordynatorem oddziału chorób wewnętrznych, jak również lekarzem Stacji Pogotowia Ratunkowego w Chojnowie. Jako mieszkaniec Chojnowa był radnym Rady Miejskiej Chojnowa. Pan doktor, bo tak nazywali go mieszkańcy, to człowiek, który służył pomocą wszystkim, jak kiedyś doktor Judym.

Przyjeżdżając do Mostek, odwiedzał rodzinę, kolegów. Bezinteresownie badał, a jego diagnozy były bardzo trafne i w wielu wypadkach ratowały przed komplikacjami. Jako młody chłopak był łącznikiem z partyzantami, np. przenoszenie paczek na Podgórze czy żywności do kapliczki NMP w Mostkach. Starsi mieszkańcy wspominają go jako wesołego, pełnego humoru człowieka.

Władysław Tudaj, lekarz

31 F. Długoszewski, *Szkoła koszykarska w Mostkach*, „Szkola”, R. XLVI, 1913, s. 727–728.

Czesław Kuziel

Urodził się 10 lutego 1932 roku w Mostkach, a zmarł 16 września 2020 roku. Ukończył Akademię Medyczną w Krakowie. Był lekarzem (specjalizacja II stopnia, choroby wewnętrzne, kardiologia), pracował w Ośrodku Zdrowia w Ostrowcu Świętokrzyskim i Lesku, a także pełnił funkcję dyrektora Szpitala MSW w Kielcach i Szpitala Powiatowego w Busku-Zdrój oraz Dyrektora ds. leczenia sanatoryjnego w Busku-Zdrój.

Czesław Kuziel – lekarz

PIELĘGNIARKI:

Józefa Jurek (Bielak)
Maria Hebda
Maria Zajac

WOJSKOWYCH:

Władysław Majewski – urodzony w 1925 roku Kapitan Wojsk Lotniczych.

Mieczysław Plata – urodzony w 1939 roku Kapitan Wojsk Lądowych.

POLICJANTÓW:

Bolesław Kuziel – podinspektor, starszy wykładowca w Centrum Szkolenia Policji. Urodził się 22 lutego 1948 roku w Mostkach. Absolwent Wyższej Szkoły Oficerskiej w Szczytnie oraz Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie.

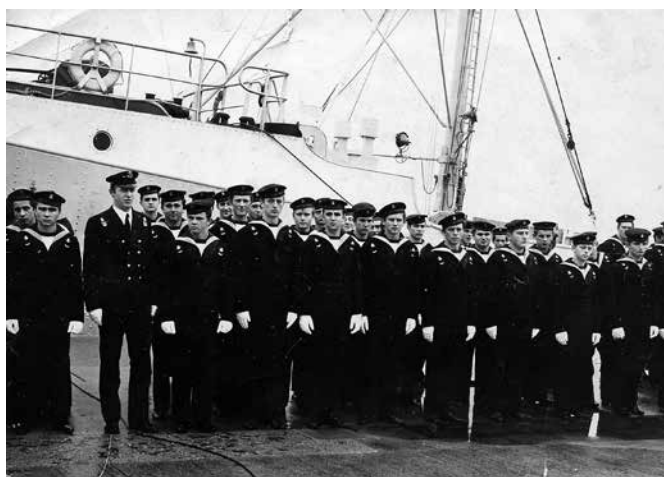
Władysław Majewski – kapitan
wojsk lotniczych

Mieczysław Plata (wojskowy) z żoną

Bolesław Kuziel

Ryszard Janik – kapitan Żeglugi Wielkiej

MARYNARZY:

Ryszard Janik – kapitan żeglugi wielkiej, absolwent Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni.

Stanisław Ciągło

AKTORÓW:

Wojciech Kaczor

Urodził się w 1943 roku w Mostkach, gdzie spędził dzieciństwo. Z wykształcenia był technikiem mechanikiem. Przez wiele lat pracował w sądeckim Nowomagu. Jego największą pasją było aktorstwo. Przygodę z Melpomeną zaczął w zespole starosądeckiej parafii św. Elżbiety. W Teatrze Robotniczym zjawił się w 1968 roku w przedstawieniu „Chata za wsią”.

Wojciech Kaczor, aktor

Sądecka widownia zapamiętała jego aktorskie kreacje z lat 80. i 90. ubiegłego wieku – Joachima Petersa w „Niemcach” Leona Kruczkowskiego i Chłopa w „Życiu jawą” Ernesta Brylla.

Na kilka lat „zdradził” sądecką scenę na rzecz profesjonalnej. Trafił do zespołu Teatru Polskiego w Poznaniu, w którym m.in. zrealizował swój monodram pt. „Spór o życie”. Grano go ponad 60 razy w całej Polsce.

Powrócił jednak do Nowego Sącza, gdzie wyreżyserował spektakl „Kobieta i mężczyzna” według „Igraszek trafu i miłości” Pierra de Marivauxa. Zagrał

też wiele charyzmatycznych ról, m.in. w „Balladynie” Juliusza Słowackiego, „Grzegorzu Dyndale” Moliera, „Małym księciu” według Antoina de Saint-Exupéry’ego, „Ożenku” Nikołaja Gogola, „Igraszkach z diabłem” Jana Drdy, „Klubie kawalerów” Michała Bałuckiego czy w trzech komediach Aleksandra Fredry: „Ślubach panieńskich”, „Zemście” oraz „Damach i huzarach”. Za rolę Grzesia w ostatniej z fredrowskich sztuk publiczność go wręcz uwielbiała.

Wojciech Kaczor występował także spektaklach Sceny Poetyckiej Teatru Robotniczego i inscenizacjach misteriów bożonarodzeniowych. Ze względu na charakterystyczną urodę grał przeważnie Heroda. Był też aktorem kameralnego Teatru NSA, działającego przy Miejskim Ośrodku Kultury, a od 1996 roku śpiewał w Chórze Męskim „ECHO 2” przy parafii św. Kazimierza w Nowym Sączu.

To aktor wspaniale odbieramy przez sądecką publiczność zarówno w rolach komediowych, jak i dramatycznych, w spektaklach dla dorosłych oraz najmłodszych widzów – podkreśla Janusz Michalik, przez wiele lat kierownik artystyczny Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu, aktor i reżyser Teatru Robotniczego. – Swoją po-

stawą, całkowitym oddaniem się sprawom teatru i zaangażowaniem w jego funkcjonowanie stanowi wzór dla młodszych członków zespołu. Traktował teatr jako swoją pasję, miłość, którą zawsze potrafił dzielić się z innymi i zarażać nią młodych adeptów sztuki scenicznej, dla których na zawsze pozostanie autorytetem.

SIOSTRY ZAKONNE:

Cecylia Jodłowska

Urodziła się w 1947 roku w Mostkach. Wstąpiła do Zgromadzenia Karmelitanek Dzieciątka Jezus i przyjęła imię zakonne Cecyliana. Pracowała w zgromadzeniach w: Czernej, Siemiatyczach, Częstochowie, w Watykanie przy ojcu św. Janie Pawle II i w Czeladzi, gdzie zmarła 12 lutego 2018 roku.

Siostra zakonna Cecyliana

PROFESOROWIE:

Prof. Teresa Plata-Nowińska

Urodziła się w 1946 roku w Mostkach. Była znaną rzeźbiarką, silnie związaną z Sądecczyną. Ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem, gdzie uczyła się pod kierunkiem Antoniego Rząsy, Tadeusza Brzozowskiego, Władysława Hasiora i Haliny Kenarowej, a następnie warszawską Akademię Sztuk Pięknych.

Przez wiele lat była wykładowcą ASP w Warszawie i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (gdzie pełniła funkcję kierownika pracowni rzeźby). W 2006 roku, wraz z mężem Marianem (również profesorem ASP w Warszawie), zainicjowała organizację corocznych międzynarodowych plenerów malarskich w Starym Sączu. Uznawana jest za „ambasadorkę” kultury starosądeckiej w kraju i za granicą. W swojej twórczości zajmowała się małymi formami rzeźbiarskimi w brązie, a także ceramiką, szkłem i rysunkiem. Tworzyła rzeźby kameralne oraz obiekty artystyczne i użytkowe. Prezentowała swoje prace na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych zarówno w Polsce, jak też poza jej granicami.

Prof. Ignacy Fiut

Urodził się 12 listopada 1949 roku w Nowym Sączu w rodzinie chłopskiej – syn Władysława Fiuta i Marii z Ramsów. Dzieciństwo spędził we wsi Mostki, gdzie rodzice mieli gospodarstwo. W 1967 roku otrzymał maturę i zaczął studiować biologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Ukończył studia z biologii w 1972 roku i filozofii w 1975 roku. W 1984 uzyskał stopień doktora na UJ, a w 1996 roku doktora habilitowanego. Pracę na AGH rozpoczął w 1975 roku, gdzie był kierownikiem Zakładu Filozofii na Wydziale Humanistycznym, wtedy nazywanym Wydziałem Nauk Społecznych Stosowanych. Profesorem filozofii na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie jest od 1997 roku.

Ignacy Fiut jest poetą, krytykiem literackim, prasoznawcą, członkiem Stowarzyszenia Twórczego POLART, a także Redakcji i Rady Naukowej czasopisma artystyczno-literackiego „Hybryda”.

Jest autorem dziewięciu tomików wierszy: „Próba zapytywania” (1989), „Prawo Natury” (1991), „Zoologia Rozumu” (1993), „Logika Serca” (1996), „Wyznania Różowej Pantery” (1999), „Czas na egzorcystę” (2004), „Polisemia piękna” (2009), „Moja Samotrake. Wybór wierszy 1979–2009” (2011), „Moje sny i inne wiersze” (2014).

Autorstwa Ignacego Fiuta są także trzy książki poświęcone poezji współczesnej: „Światy poetów” (1996), „Kulturowa tożsamość poetów. Prezentacje i analizy” (2008) i „Tożsamości światów poetów” (2014). Od 1991 roku jest członkiem Związku Literatów Polskich i Stowarzyszenia Twórczego Literacko-Artystycznego. Uczestniczy w pracach redakcji czasopism: „Nowa Krytyka. Czasopismo filozoficzne”, „Problemy Ekorozwoju”, „Forum Myśli Wolnej. Krakowski Magazyn Racjonalistów”, „Hybryda”, „Gazeta Kulturalna” i „Krytyka Literacka”. Należy również do Polskiego Towarzystwa Filozoficznego i Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. W latach 1990–1998 był członkiem redakcji „Zeszytów Prasoznawczych”.

PRAWNICY:

Wojciech Kuziel – radca prawny

INŻYNIEROWIE:

Tadeusz Kuziel
Jan Kuziel
Tadeusz Golonka
Antoni Golonka
Rozalia Plata
Józef Śledź

Prof. Teresa Plata-Nowińska

Prof. Ignacy Fiut

Wojciech Kuziel – prawnik

AGRONOMOWIE:

Józef Janik – urodzony w 1930 roku

Jan Szabla – urodzony w 1930 roku

KSIĘGOWI:

Karolina Witowska – urodzona w 1931 roku

Maria Kuziel

Michał Kuziel

LEŚNICY:

Józef Ciągło

NAUCZYCIELE:

Maria Sarnowicz (Korona)

Zofia Witowska

Kazimierz Witowski

Stanisława Jodłowska

Aleksandra Jodłowska

Joanna Jodłowska

Maria Janik (Ciągło)

Teresa Ciągło

Kazimierz Ciągło

Barbara Jodłowska (Gomółka)

Tadeusz Maślanka

Kinga Opoka (Adamczyk)

Zofia Jodłowska

Łucja Plata

Jadwiga Plata

Teresa Plata (Janik)

Elżbieta Zając

Tadeusz Maślanka

Marian Kuczaj

Przez cały okres istnienia szkoły w Mostkach, czyli do 2008 roku, placówka ta ściśle współpracowała ze środowiskiem w ramach działalności kulturalno-sportowej. Nauczyciele przygotowywali akademie z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Dziecka lub Mikołajek. Wśród grona nauczycieli ogromny talent plastyczno-muzyczny posiadała p. Zofia Garwol. Zrealizowane pod jej kierunkiem inscenizacje bajek: „Czerwony Kapturek” czy „Kopciuszek” do dziś są wspominane. Dzieci, przygotowane przez nauczycieli, brały też udział w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu gminy, a niektóre z nich rozwijały swój talent sportowy w LZS lub innych klubach sportowych.

W wyniku podjętej przez Sejm PRL w 1961 roku ustawy o rozwoju systemu oświaty i wychowania, ze szkół usunięto nauczanie religii. Zajęcia katechetyczne przeniesiono do domów prywatnych – najpierw do państwa Marii i Władysława Fiutów, a od 1972 roku do państwa Jadwigi i Ignacego Janików. W 1983 roku religię prowadzono w budynku WDK. Katechetami byli m.in: ks. Franciszek Kostrzewa, p. Barbara Witowska, siostry: Libia Koprowska, Ancilla Gruca, Dolores Swornóg, Beata Popieluch, Damiana Kieblesz, Ewa Harasymiuk, Barbara Czaja.

Warto wspomnieć, że urodzeni po roku 1945 mieszkańcy, po ukończeniu szkoły podstawowej, prawie w 100% kontynuują naukę w szkołach średnich (zawodowych, technikach, liceach). Wielu spośród nich ukończyło także studia wyższe. Wśród młodego pokolenia należy wyróżnić następujące osoby:

Ks. Stanisław Olszak

Urodził się 27 kwietnia 1973 roku. Po ukończeniu Liceum Ekonomicznego w Starym Sączu, w 1992 roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. Dnia 30 maja 1998 roku, z rąk arcybiskupa Wiktora Skworca, w Katedrze Tarnowskiej przyjął święcenia kapłańskie, a 31 maja 1998 roku odprawił mszę prymicyjną w kościele parafialnym pw. św. Elżbiety Węgierskiej w Starym Sączu. Pierwszą parafią ks. Stanisława była parafia MBW w Przeczycy. W kolejnych latach posługiwał w parafiach: Krościenko n/Dunajcem, Zalasowa i parafia św. Mateusza w Mielcu. Obecnie ks. Stanisław pełni funkcję Dyrektora Administracyjnego WSD w Tarnowie.

Dr Katarzyna Zwolińska

Urodziła się 21 grudnia 1978 roku jako córka Jana i Heleny Zwolińskich w Mostkach. Po ukończeniu I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Starym Sączu (profil biologiczno-chemiczny), rozpoczęła studia magisterskie na kierunku biologia (specjalność: mikrobiologia) na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (1997–2002). W kolejnych latach kontynuowała naukę na studiach magisterskich na kierunku biotechnologia na wydziale BiNoZ UMCS w Lublinie (2002–2004) oraz doktoranckich w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu (2004–2010). Praca doktorska pt. „Czynniki genetyczne wpływające na podatność na zakażenie HIV-1 i jego przebieg” Ukończyła także studia podyplomowe „Menedżer projektów badawczych” w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie (2012–2013), a we wrześniu 2017 roku rozpoczęła staż podoktorski w laboratorium prof. Martina Sappa, PhD, w Zakładzie Mikrobiologii i Immunologii Uniwersytetu Stanowego Luizjany w Shreveport, LA, USA (LSUHS). Od 2020 roku bierze udział w tworzeniu i organizacji badawczo-diagnostycznego Centrum Zagrożeń Wirusowych (Center for Emerging Viral Threats) w odpowiedzi na rozwój pandemii SARS-CoV-2 w LSUHS, Shreveport, LA, USA. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Immunologii Doświadczalnej i Klinicznej, a także Europejskiego Towarzystwa Wirusologii.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-SPORTOWA

W 1932 roku Jan Golonka założył Koło Młodzieży Ludowej³². Organizacja działała bardzo prężnie, a wspierana była przez nauczyciela Bolesława Kozińskiego, zaś od 1938 roku przez Mariana Klera. Członkowie KML organizowali występy teatralne dla mieszkańców. Słynne jasełka, których scenariusz opracował Henryk Muszyński, przyciągały tłumy widzów. Działacze KML brali udział w Tygodniu Gór w Wiśle. W 1937 roku dali występ w Krakowie podczas Zjazdu KML z Małopolski. Wśród osób najbardziej zaangażowanych w działalność tej organizacji wymienić należy zwłaszcza: Jana Golonkę, Jana Opokę (betoniarza), Wojciecha Platę, Józefa Platę, Anielę Witowską, Marię Rams i Józefa Witowskiego.

Pod kierownictwem p. M. Klera rozwijała się drużyna gry w piłkę nożną i kajakarstwo. Drużynę piłki nożnej tworzyli: Wojciech Plata, Michał Kuziel, Józef Tudaj, Jan Plata, Stanisław Witowski i Jan Witowski. LZS z Mostek w latach 40. i 50. XX wieku odnosił sukcesy, wygrywając mecze z drużynami z sąsiednich miejscowości. Nagrodą dla sportowców zwycięzców były wyjazdy na wycieczki np. do Zakopanego.

Członkowie Koła Młodzieży Ludowej w Mostkach, 1932 r.

32 „Głos Podhala” Nr 12, 1933.

Przedstawiciele Koła Młodzieży Ludowej z Mostek na zjeździe w Krakowie
Tydzień Gór w Wiśle – 20.08.1937 rok. Spotkanie Kół Młodzieży Ludowej

Wycieczka piłkarzy do Zakopanego. Na zdjęciu Stanisław Ciągło, Józef Tudaj, Michał Kuziel

Po zakończeniu II wojny światowej inicjatorką działalności kulturalnej w Mostkach była p. Maria Janik. Założyła ona grupę teatralną, która pod jej kierunkiem przedstawiała ciekawe spektakle, np. „Diabły na Podhalu” czy „Piąty nieboszczyk”.

Z inicjatywy p. M. Janik powstało również w 1952 roku Koło Gospodyń Wiejskich, którego była sekretarzem. Funkcję pierwszej prezes koła najpierw pełniła p. Anna Kuziel, a następnie Helena Ciągło i Jadwiga Janik (do 1990 roku). KGW współorganizowało imprezy dla środowiska: zabawy sylwestrowe, festyny, ogniska nad Dunajcem, wycieczki po kraju (Łańcut, Sandomierz, Łódź).

W 1965 roku otwarto Wiejski Dom Ludowy, w którym pracowały kolejno panie: Barbara Hojnor, Teresa Pyrdoł, Barbara Król, Maria Ladenberger i Ewa Ladenberger. Najdłużej tzw. „klub” prowadziła p. Barbara Król, która związana z nim była od 1972 roku do 1989 roku. Jej działalność polegała na ścisłej współpracy z KGW z LZS, a przede wszystkim ze szkołą. W ramach tej kooperacji wieś tętniła życiem. Z ramienia KGW wciąż organizowano kursy: szycia, gotowania, szydełkowania, uprawy ogrodu. Przeprowadzano tam także szkolenia dla rolników. Przygotowywano akademie, wieczorki i zabawy dla środowiska.

Uroczysty przemarsz uczestników II Kon. Wieńców Żniwnych. Pochód prowadzi sołtys Michał Kuziel

Jasełka przedstawione przez dzieci z Mostek na dziedzińcu Klasztoru Sióstr Klarysek w czasie Pochodu III Króli w 2018 roku. Jasełka przygotowane przez członków Stowarzyszenia Mostki Razem

W dniu 30 sierpnia 1986 roku w Mostkach odbył się II Konkurs Wieńców Żniwnych. Wiejski Dom Kultury pod kierunkiem p. Barbary Król wraz z KGW z p. Jądwigą Janik na czele brał udział w konkursach gminnych, organizowanych przez GS w Starym Sączu dla placówek kulturalnych z terenu gminy.

Pod koniec lat 90. działalność KGW została zawieszona.

W 2016 roku założone zostało Stowarzyszenie „Mostki Razem”, którego głównym celem funkcjonowania jest działalność na rzecz środowiska lokalnego i jego integracji. W skład pierwszego zarządu weszli: Janina Bawełkiewicz, Piotr Dyrek, Magdalena Gałdyn, Małgorzata Janik i Katarzyna Witowska. Członkowie Stowarzyszenia organizują imprezy dla mieszkańców, takie jak: Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, zabawy (andrzejkowe, sylwestrowe, ostatki). W 2017 roku, wraz z Radą Parafialną Parafii Miłosierdzia Bożego, przygotowano także Festyn Parafialny.

W 2018 i 2019 roku odbyły się Festyny Rodzinne. W 2019 roku przyjmowano gości z Mostek Świętokrzyskich (KGW Mostki i zespół Skokotliwi), a rewizyta Stowarzyszenia, wraz z zespołem „Starosądeczanie”, nastąpiła w październiku 2019 roku.

Członkowie Stowarzyszenia biorą udział w organizowanych przez samorząd gminny imprezach, takich jak kiermasze czy jarmarki.

Dzieci i młodzież przygotowana przez członków Stowarzyszenia przedstawiła na dziedzińcu Klasztoru Sióstr Klarysek Jasełka w czasie Pochodu Trzech Króli.

W latach 2017–2020 Stowarzyszenie zrealizowało następujące projekty dla środowiska: warsztaty tańca ludowego, kultywowanie lokalnych tradycji wsi Mostki poprzez organizację warsztatów regionalnych, Mostki na sportowo (aerobik i nordic walking), wyposażenie kuchni w Wiejskim Domu Kultury w Mostkach, stacja rowerowa, a także opracowanie albumu – monografia wsi Mostki.

Stowarzyszenie współpracuje również z Regionalnym Zespołem „Starosądeczanie”, prowadzonym pod kierunkiem p. Marka Zięby.

Aktorzy sztuki „Pięty nieboszczyk”
– Barbara Jodłowska i Józef Tudaj

Sztuka „Diabły na Podhalu”. Na
zdjęciu od lewej: Barbara Kaliciecka,
Anna Witowska, Barbara Jodłowska

Barbara Król – prowadziła świetlicę
tzw. „klub” w WDL

Jak już wspomniano, w budynku WDK współgospodarzem był LZS „Bystra” Mostki. Inicjatorami powstania tego klubu byli: Marian Kuczaj i Stanisław Leśny. Młodzież i starsi członkowie LZS prowadzili treningi gry w tenisa stołowego i szachy. Gra w tenisa stołowego była możliwa, ponieważ sami zainteresowani wykonali pierwszy stół, który służył bardzo długo. Z informacji uzyskanych od p. Mariana Kuczaja i Stanisława Kuziela wiadomo, że: w tenisie stołowym nasza drużyna zdobywała wysokie lokaty w rozgrywkach w Nowym Sączu. Po wygraniu eliminacji nowosądeckich awansowała do rozgrywek mistrzowskich krakowskiej kl. „A”. Była to drużyna w składzie: Grażyna Janik, Zofia Opoka oraz mężczyźni – Stanisław Kuziel, Józef Opoka i Henryk Opoka. Bardzo dobrymi tenisistami byli również: bracia Jan, Tadeusz i Michał Kuziel, Tadeusz Maślanka, Kazimierz Plata, Jan Plata, Jan Witowski, Ignacy Janik, Józef Śledź, Jan Jurek, Marian Kuczaj, Kazimierz Dziedzic, Wiesław Ciągło, Marian Zając, Tadeusz Kurzeja, Wiesław Hebda, Marian Szumacher, Adam Opoka, Wojciech Kuziel, a wśród młodszego pokolenia Edward Korona, Jerzy Pyrdoł, Artur Janik. W latach 70. na terenie szkolnego boiska sportowego odbywała się Spartakiada pod patronatem „Dziennika Polskiego” przy wsparciu finansowym kierownictwa betoniarni. W rozgrywkach szachowych prym wiedli p. Michał Kuziel i Zygmunt Weber.

Kolejna dyscyplina sportu to piłka nożna, która stała się bodźcem do założenia LZS „Bystra”. Od czasów powojennych każde pokolenie młodzieży tworzyło drużynę piłki nożnej.

Nasi futboliści w spotkaniach z innymi drużynami (Łącko, Podegrodzie, Olszana, Jadamwola) bardzo często odnosili sukcesy. Przykładem niech będzie mecz na stadionie KKS „Sandecja” Nowy Sącz, w którym nasza drużyna kobiet pokonała drużynę z Jadamwoli 2:1.

Obok piłki nożnej popularna była też gra w piłkę siatkową. Nasza drużyna wzięła udział w I Turnieju Piłki Siatkowej, który odbył się w Dursztynie (Nowy Targ) i zajęła 3. miejsce.

Niektórzy uprawiali też lekkoatletykę. Kinga Ladenberger, zawodniczka KKS „Sandecja” Nowy Sącz, w pchnięciu kulą zajęła 1. miejsce podczas Spartakiady Sportowej z okazji XX-lecia LZS Jastrzębik dnia 2 lipca 1973 roku, a 29 lipca zajęła 1. miejsce w rzucie kulą w czasie I Spartakiady Sportowej LZS o Puchar Naczelnika Gminy Stary Sącz. Należy dodać, że wywalczyła wówczas też 1. miejsce w biegach na 400 m kobiet.

W konkurencjach rzutów: dyskiem, oszczepem i pchnięciem kulą Marian Kuczaj, zawodnik LKS Nawoj w Nawojowej, był w II lidze.

Kazimierz Ciągło, jako zawodnik Floty Gdynia, w 1964 roku został Mistrzem Polski w klasie 350 na motocyklu JUNAK.

Popularne było i jest wśród naszych mieszkańców narciarstwo biegowe. Pan Józef Skoczeń na Powiatowych Mistrzostwach LZS rozgrywanych na Miejskiej Górze w Starym Sączu zajął 1. miejsce, a Marian Kuczaj 2. miejsce w biegach na 5 km.

Ignacy Ladenberger, zapalony biegacz narciarski, brał udział w: 35 Biegu Piastów–Jakuszyce, VIII Biegu Podhalańskim im. Jana Pawła II, Maratonie Narciarskim Bieli-ce–Stronie Śląskie i XXIII Bieszczadzkim Biegu Lotnika.

Marian Kuczaj (drugi z lewej) i Antoni Plata (pierwszy z prawej) – siatkarze

Kinga Ladenberger – lekkoatletka

Spartakiada sportowa. Dyplomy lekkoatletki Kingi Ladenberger

JAN MAGIERA

Urodził się 30 września 1938 roku w Jelnej. W skrócie określić go można jako: polski sportowiec, kolarz, dwukrotny olimpijczyk, trzykrotny mistrz Polski, specjalista w jeździe indywidualnej na czas.

W 1982 roku przeprowadził się do Mostek, rodzinnej miejscowości swojej żony, Wandy. „Wybudowaliśmy metodą gospodarczą nowy dom, zasadziliśmy drzewa, zaplanowaliśmy ogród..., ale nie mamy syna, tylko trzy córki i sześć wspaniałych wnuczek. Pragniemy doczekać się prawnuków” – mówi p. Jan w rozmowie z Jolantą Czech.

Miał jedną z najdłuższych karier zawodniczych w kolarstwie, która trwała od 1961 do 1972 roku.

Mistrzostwa Polski

trzykrotny Mistrz Polski – w 1961 roku (4 km w drużynie), w 1966 roku (szosa indywidualnie), w 1970 roku (jazda indywidualna na czas);

trzykrotny srebrny medalista – jazda indywidualna na czas (1971), 4 km w jeździe indywidualnej (1961, 1966);

trzykrotny brązowy medalista – tandemy (1961), 4 km indywidualnie (1964), 1 km (1966).

Tour de Pologne

1964 rok – 3. miejsce; 1966 rok – 2. miejsce; 1969 rok – 10. miejsce.

Wyścig Pokoju

pięciokrotny udział (od 1965 do 1969)

2. miejsce w drużynie (1965, 1966);

zawodnik zwycięskiej drużyny (1967, 1968);

3. miejsce indywidualnie (1967, 1968);

zwycięstwo etapowe Puławy-Radom (1968).

Mistrzostwa Świata

Pięciokrotny uczestnik, w latach: 1964, 1965 (tor), 1966, 1967 i 1969 w Brnie, gdzie

Jan Magiera (w środku) – kolarz

drużyna, w której startował zajęła w kolarstwie szosowym 4. miejsce.

Uczestnik letnich igrzysk olimpijskich: Tokio (1964) i Meksyk (1968).

W 1972 roku po zakończeniu kariery zawodniczej zostałem trenerem, asystentem W. Walkiewicza (1973–1974), a następnie przenieśliśmy się z żoną z Krakowa do Dębicy. Jako trener klubu Stomil Dębica (1974–1981) doczekałem się najlepszej drużyny w Polsce. Klub nasz drużynowo wygrał Wyścig Dookoła Polski, w którym startowały dwie reprezentacje Polski. W KS Stomil były największe talenty. Niestety wprowadzony został stan wojenny i sześciu zawodników zostało za granicą. Jeden z nich Zbigniew Kraśniak, był ośmiokrotnym mistrzem Francji w przełajach.

Jan Magiera (po lewej) – kolarz

Zasłużony Mistrz Sportu, odznaczony m.in. trzykrotnie złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Honorowy Senior KS Cracovia. Wielki entuzjasta sportu młodzieżowego i propagator sportu. Chętnie włącza się i patronuje wydarzeniom sportowym w Gminie Stary Sącz. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W dniu 9 września 2021 roku burmistrz Jacek Lelek i Przewodniczący Rady Miejskiej Andrzej Stawiarski odznaczyli Odznaką Honorową Starego Sącza Jana Magierę, wybitnego sportowca, jednego z najwszechstronniejszych kolarzy polskich końca lat 60. XX wieku.

W XXI wieku nie działa już świetlica – zamknięta została w 2005 roku i pomimo prób reaktywacji podejmowanych w latach 2018–2020, z uwagi małe zainteresowanie dzieci, inicjatywa ta nie została zrealizowana. Nie działa również klub sportowy, choć p. Antoni Plata w 2017 roku podjął próby zorganizowania treningów dla młodych chłopców. Przyczyna tego faktu tkwi w zmianie sytuacji na rynku ofert edukacyjno-sportowych. Obecnie dzieci uczestniczą w indywidualnych zajęciach muzycznych, sportowych szkołkach i klubach bądź prowadzonych przez profesjonalistów zajęciach, organizowanych przez centra kultury.

Obecnie w budynku WDK swoją siedzibę ma LGD – Brama Beskidu, Stowarzyszenie „Mostki Razem”, Starosądeckie Stowarzyszenie Miłośników Kultury i Tradycji „Malowana Skrzynia”. Odbywają się tu także zajęcia aerobiku, aikido dla dzieci oraz próby zespołu „Starosądeczanie”.

SAMORZĄD MOSTEK

Samorząd terytorialny jest organizacją mieszkańców określonego obszaru, którzy mają wspólne sprawy i interesy wynikające z sąsiedztwa. Najstarszą jednostką samorządu stanowi gmina. W wyniku reformy cesarza Franciszka Józefa I z 1866 roku wieś Mostki została gminą jednowioskową z obszarem dworskim. W 1868 roku wójtem w Mostkach był Walenty Golonka, a po nim kolejno funkcję tę sprawowali: Franciszek Plata, Józef Jodłowski, Wojciech Ciągło i Stanisław Janik³³.

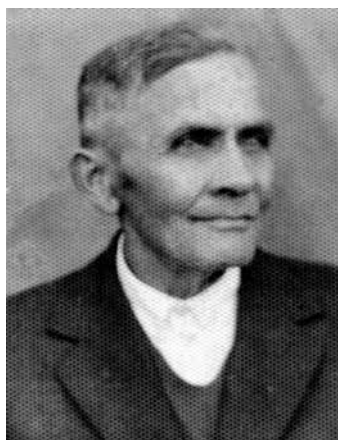
W 1933 roku, w wyniku przeprowadzonej przez władze II Rzeczypospolitej reformy samorządowej, Mostki zostały gromadą zbiorowej gminy Stary Sącz. W 1954 roku gromada Mostki zostaje włączona do GRN w Gołkowicach Dolnych. Od 1973 roku Mostki są sołectwem gminy Stary Sącz.

Od 1933 roku funkcję sołtysa pełniły następujące osoby:

Józef Opoka
Stanisław Majewski
Józef Jodłowski (1949–1979)
Michał Kuziel (1979–2003)
Dariusz Weber (2003–2007, 2015–2017)
Tadeusz Olszowski (2007–2014)
Ignacy Ladenberger (2017–2018)
Janina Bawełkiewicz (od 2018)

Funkcję Radnych Rady Miejskiej w Starym Sączu pełnili od roku 1990:

Wiesław Śledź (1990–2006)
1993–1994 przewodniczący Rady Miejskiej
1998–2002 wiceburmistrz Starego Sącza
Zygmunt Weber (2002–2010)
Janina Bawełkiewicz (2014–2018)

Józef Opoka

Stanisław Majewski

Józef Jodłowski

33 Archiwum Narodowe w Krakowie oddział w Nowym Sączu.

Michał Kuziel

Dariusz Weber

Tadeusz Olszowski

Ignacy Ladenberger

Janina Bawelkiewicz

Marian Kuczaj pełnił funkcję burmistrza Starego Sącza w latach 1998–2002 i jako władarz miasta witał papieża Jana Pawła II w dniu 16 czerwca 1999 roku.

PAMIĘTAJMY O NICH

Zofia Rams – przez wiele lat od przedwojnia pełniła funkcję akuszerki. W jej ślady poszła wnuczka, Maria, położna w Szpitalu Specjalistycznym im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu.

Jadwiga Kuziel – za pomocą ziół pomogła wielu osobom w pokonaniu choroby, szczególnie dzieciom. Jej mąż, **Jan**, pracował jako szewc w zakładzie w Starym Sączu i w domu. Synowa Kuzielów, **Józefa**, słynęła z wykonywania pięknych swetrów, skarpet, szali itp.

Franciszek Weber – urodził się 12 marca 1899 roku w Mostkach. Uczestniczył w I wojnie światowej. Pan Franciszek to wiejski ortopeda. Do dzisiaj starsi wspominają, jak z deseczkami i bandażami spieszył do złamanych kończyn, żeber, barków. Zmarł 19 maja 1978 roku.

Józefa Bielak (z domu Jurek) – kilku pokoleniom spieszyła z pomocą, dając zastrzyki. Nie ważna była pora – dzień czy noc. Pani **Józefa zawsze była przygotowana**, aby nieść pomoc. Jej syn, Tadeusz, został lekarzem otolaryngologiem i obecnie pełni funkcję ordynatora Oddział Otolaryngologiczny Szpitala Specjalistycznego im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu.

Maria Pawłowska – urodziła się w 1927 roku w Mostkach. Specjalistka w wykonywaniu maści na bazie żywicy, syropów z ziół i owoców leśnych. Słynie też z robienia chodników, a dawniej dziergała swetry, skarpety. Pani Maria wykonywała i uczyła młodsze pokolenia robienia wieńców na uroczystości religijne do kościoła i kaplicy: I Komunia Święta, prymicie czy odpusty.

Zofia Rams

Jadwiga Kuziel

Franciszek Weber

Maria Pawłowska

Stefan Pyrdol

Franciszek Zaremba

Stefan Pyrdol – złota rączka. Naprawił każdy zegarek i zepsute radio. Jego żona, Aniela, słynęła z robótek ręcznych.

Franciszek Wachała – dusza człowiek, uczynny, życzliwy. Ratował zniszczone buty.

Andrzej Kuczaj i **Józef Gomółka** – to pierwsza prywatna firma budowlana w Mostkach. Większość budynków z lat 50. i 60., wraz z kaplicą św. Piotra, to dzieło tych właśnie osób.

Zofia Olszak – odprawiała nabożeństwa majowe i różańcowe w kaplicy św. Piotra.

Zofia Ladenberger – odprawiała nabożeństwa majowe i różańcowe w kaplicy w Mostkach, a także odprowadzała zmarłych mieszkańców wsi. Zastąpiła ją córka, Kinga, a po jej śmierci wnuczka – Bernadeta Skoczeń.

Anna Ciągło – nauczycielka, długoletnia działaczka CARITAS, bardzo zaangażowana w pomoc potrzebującym. Odprawiała nabożeństwa majowe i różańcowe w kaplicy św. Piotra.

Zofia Michura – hafciarka, wykonuje piękne serwety, bieżniki i obrusy.

Anna Waligóra – koszykarka, kontynuatorka szkoły koszykarskiej z początku wieku. Wykonywała nie tylko kosze, ale też koszyczki, kobiałki itp.

Zofia Michura

BIBLIOGRAFIA

- W. Bazielić, *Klaryski starszadeckie a sztuki piękne w XVII i XVIII w.*, „Nasza Przeszłość” t. 25, 1966.
- Z. Beiersdorf, B. Krasnowolski, Z. Noga, *Historia i rozwój przestrzenny Starego Sącza. Wskazówki bibliograficzne. Opis map i reprodukcji*, w: *Atlas Historyczny Miast Polskich*, t. VIII *Stary Sącz*, Toruń-Kraków 2018.
- W. Bazielić, *Parafialni proboszczowie starszadeccy*, „Nasza Przeszłość” t. IX, 1959.
- J. Długosz, *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, Kraków 1864.
- F. Długoszewski, *Szkoła koszykarska w Mostkach*, „Szkoła” R. XLVI, 1913.
- K. Dziwik, *Majętność ziemską Nowego Sącza w wiekach średnich*, „Rocznik Sądecki” T. IV, 1960.
- B. Franczyk, *Zamki średniowiecznego pogranicza polsko-węgierskiego w ujęciu archeologii historycznej*, Kraków 2010.
- Gazeta Krakowska, S. Śmierciak, art. „Zmarł Wojciech Kaczor” 7.12.2017 r.
- Historia Starego Sącza od czasów najdawniejszych do 1939 roku*, red. H. Barycz, Kraków 1979 (II wydanie: Stary Sącz 2007).
- A. Jodłowski, *Osadnictwo obronne w dolinie Dunajca*, „Materiały Archeologiczne” t. VIII, 1967, s. 5–24.
- F. Kiryk, *Sądecka Pani*, „Rocznik Sądecki” t. XXVII, 1999.

-
- M. Kościńska, *Na Wydartej*, Warszawa 1950.
- B. Kumor, *Uwagi o osadnictwie i organizacji kościelnej Sądecczyzny w XIII-XIV w.*, „Małopolskie Studia Historyczne” t. V, 1962, z. 3–4.
- L. Migrała, *Historia Starego Sącza w zarysie*, Nowy Sącz 2020.
- Sz. Morawski, *Sądecczyzna* (t. II), Kraków 1863.
- Sz. Morawski, *Sądecczyzna za Jagiellonów z miast spiskimi i Księstwem oświęcimskim*, Kraków 1865.
- J. Olszyński, *Walka w Beskidzie i na Pogórzu Sądeckim – wspomnienia z lat okupacji*, Warszawa 1978.
- A. Rutkowska-Płachcińska, *Sądecczyzna XIII-XIV wieku, przemiany gospodarcze i społeczne*, Wrocław 1961.
- P. Stanko, *Materiały beatyfikacyjne św. Kingi w Tajnym Archiwum Watykańskim*, „Zeszyty sądecko-spiskie” t. 4, 2009.
- D. Sułkowska, *Za klauzurą*, Stary Sącz 2006.
- J. Sygański, *Arendy klasztoru starosądeckiego w XVI i XVII wieku*, Kraków 1904.
- J. Sygański, *Historia Nowego Sącza od wstąpienia dynastii Wazów do pierwszego rozbioru Polski*, Nowy Sącz 1987.
- J. Szewczuk, *Kronika klęsk elementarnych w Galicji w latach 1772–1848*, Lwów 1939.
- S. Tomkowicz, *Inwentarz zabytków powiatu sądeckiego*, wyd. P. i T. Łopatkiewiczowie, t. 1, Kraków 2007.
- K. Tunia, *Analiza arkusza Archeologicznego Zdjęcia Polski 113–63*, maszynopis w archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie – wraz z kartami stanowisk.
- P. Wierzbicki, *Obraz szkód poczynionych w powiecie nowosądeckim przez wojska Rzeczypospolitej i chorągwie prywatne w latach 1702–1703 – wypis z akt grodzkich sądeckich*, „Almanach Sądecki” R. XII, Nr 3 (44), 2003.
- P. Wierzbicki, *Ziemia sądecka w okresie wojen polsko-tureckich*, „Rocznik Sądecki” t. XXXIII, 2005.
- S. Wróblewski, *Rycerstwo ziemi sądeckiej w średniowieczu*, Kraków 2016.
- Z rodzinnych stron Mikołaja Zyndrama z Maszkowic, wodza z pod Grunwaldu: Stary Sącz, Gołkowice, Jazowsko, Maszkowice, Łącko, Czerniec i Zabrzeż*, Brody 1910.
- A. Żaki, *O położeniu wczesnośredniowiecznego Sącza*, „Rocznik Sądecki” t. IV, 1960.
- A. Żaki, *Wędrówki Sącza. O rozwoju sądeckiego ośrodka osadniczego do schyłku XIII wieku*, Kraków 1974.

Mostki, widok na Przehybę

Teren wikliny z bielaniem nad stawem

Mostki, widok z Kamieńca na Wydartą i wzgórze gdzie było gniazdo Ścibora Mościca Mostkowskiego

Mostki-Łąg – kapliczka według mapy z drugiej połowy XIII w. jest to teren wsi Łąki

Staw z Wyspą zimą 1999 r.

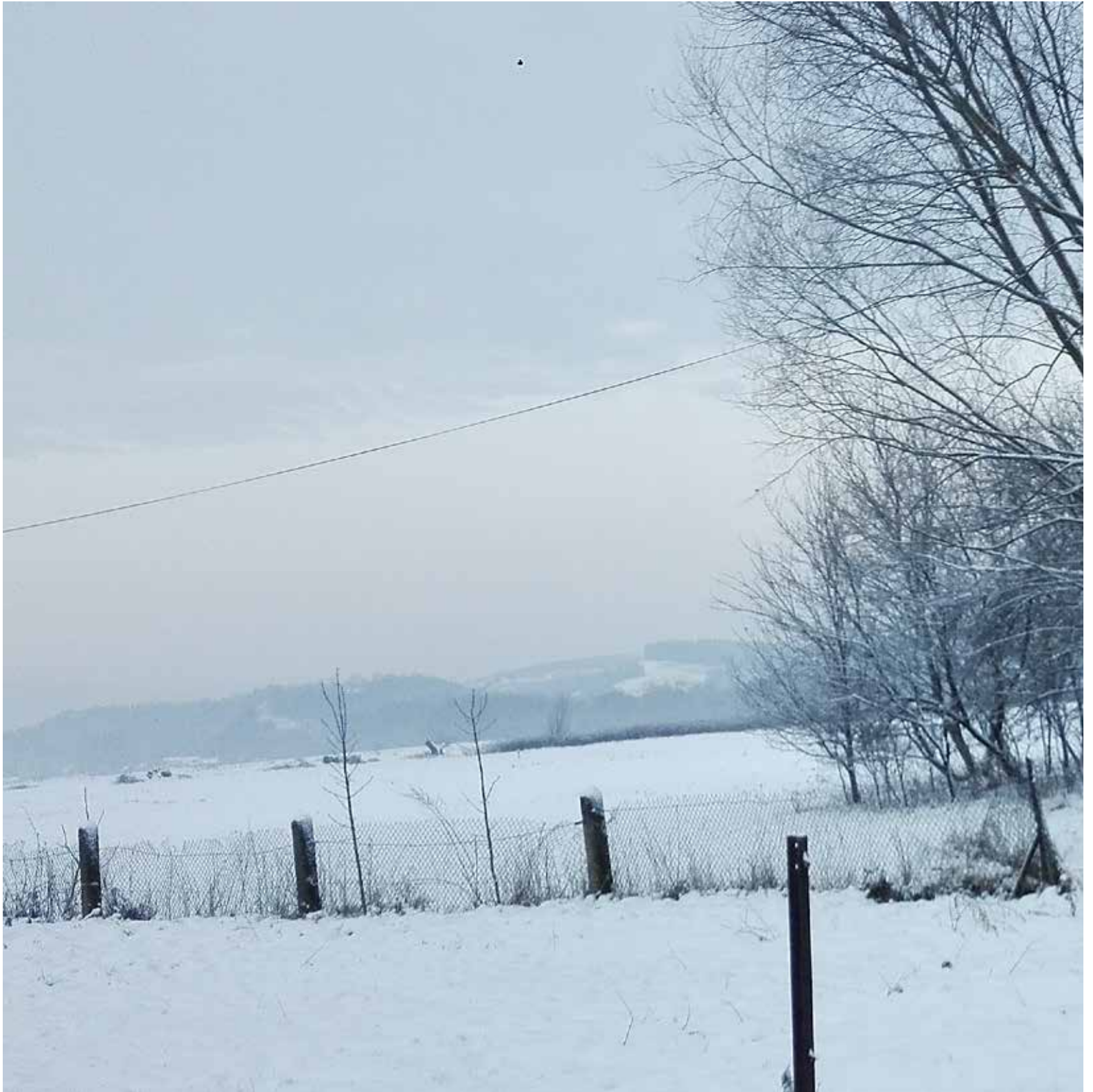
Krajobraz zimowy, teren wikliny w Łęgu

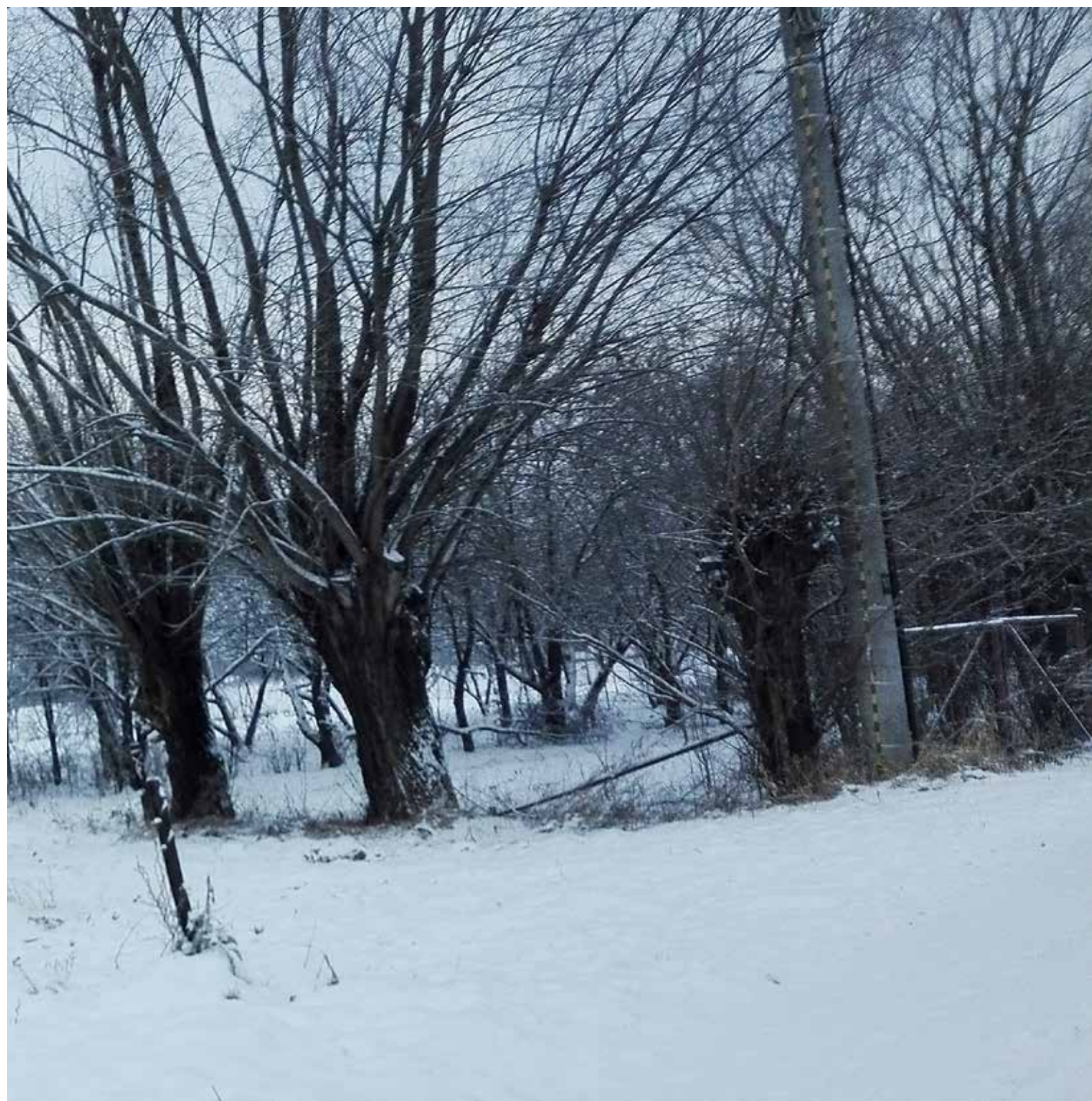
Dunajec zimą, okolice Podegrodzia

Łabędzie na częściowo zamarzniętym stawie

Krajobraz zimowy wiklina

Wiklina na Kamieńcu wiosną

Widok na las z łęgu

Mostki część rejonu łęgu

Kwitnący sad owocowy

Widok Mostek, okolice Łęgu

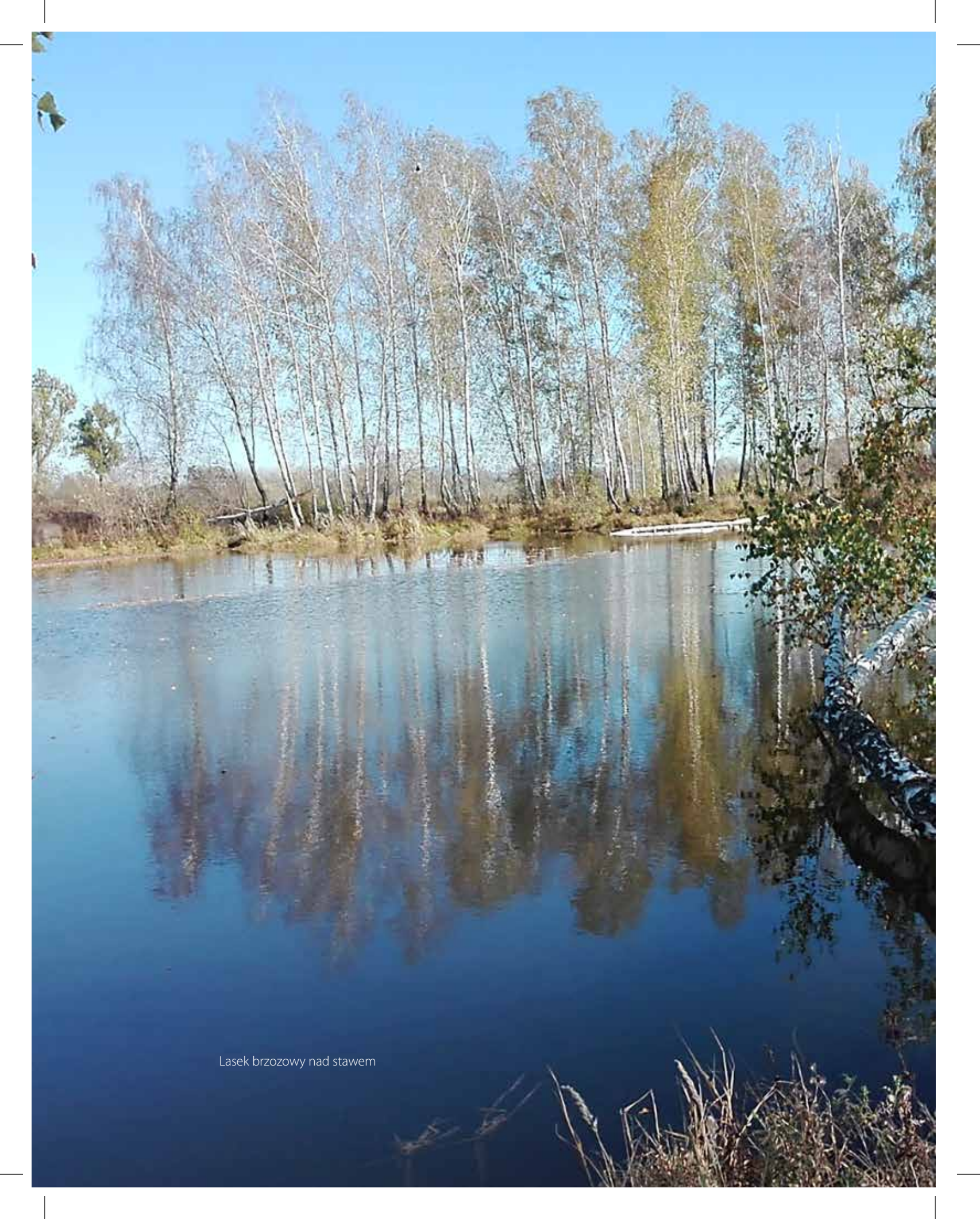
Zachód słońca nad stawem

Zachód słońca, w dali Naszacowice

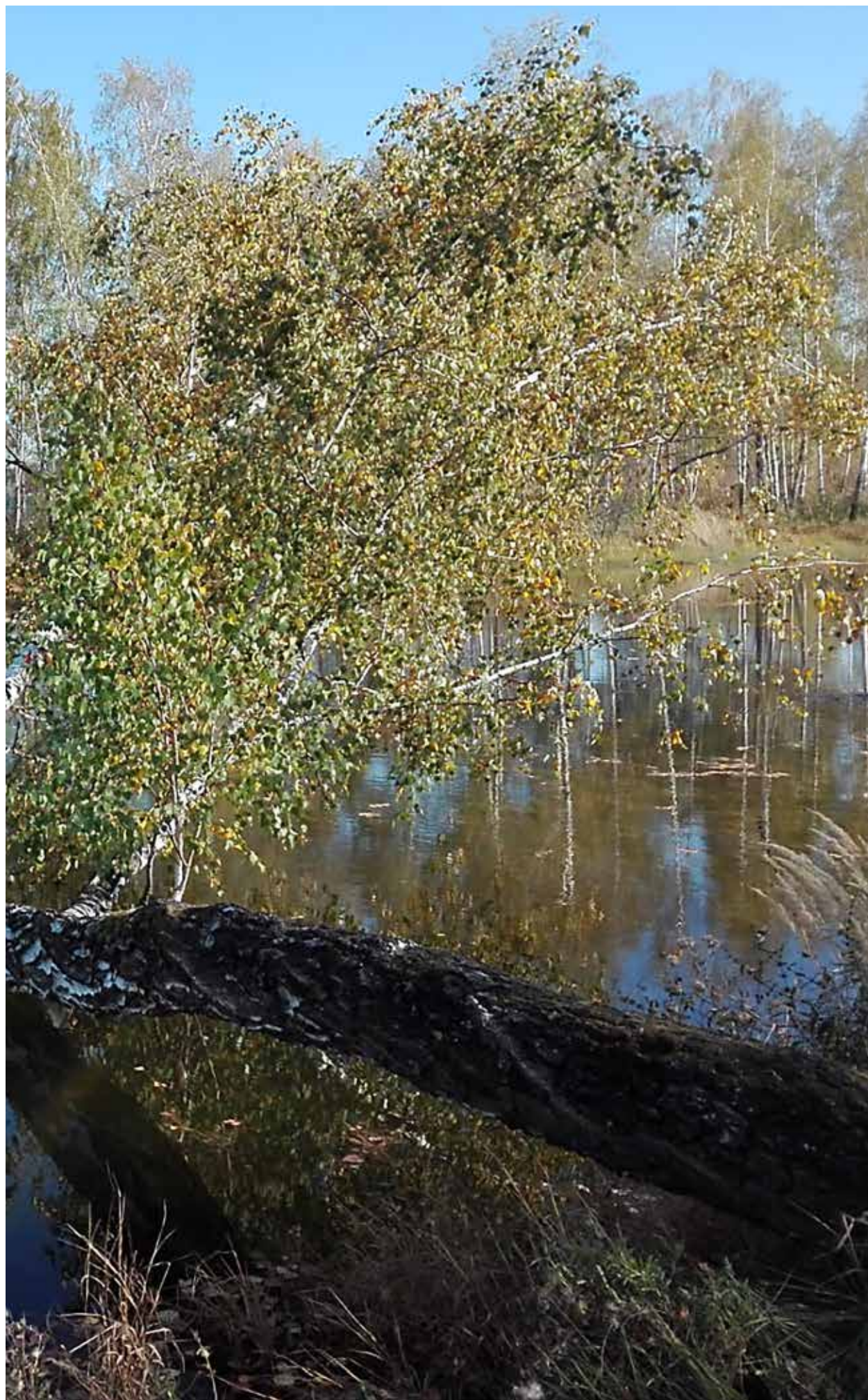

Samotnie pływający łabędź na stawie

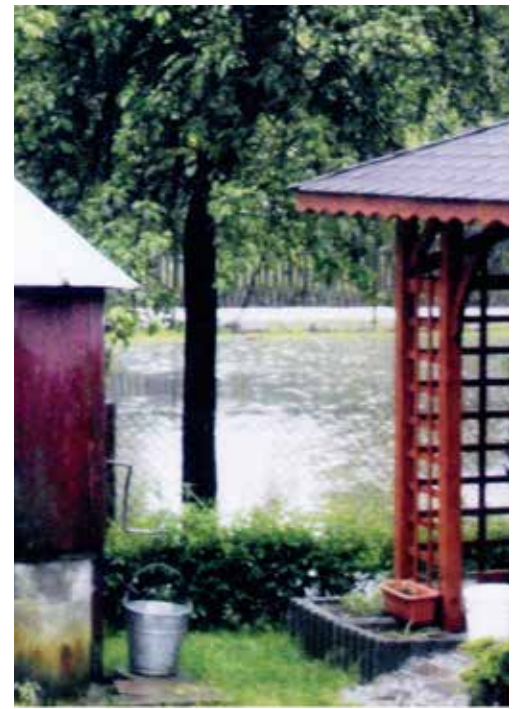

Lasek brzozowy nad stawem

jesienny krajobraz wikliny nad stawem, w dali las

Powódź w czerwcu 2010 roku

Budynek Szkoły Podstawowej w Mostkach

Budynek Wiejskiego Domu Kultury w Mostkach

Sklep spożywczo-przemysłowy w Mostkach

Podwórk p. Kuziel – centrum wsi w latach 50-tych XX w.

Chata kryta strzechą Państwa Kalicińskich, w Łęgu

Chata pod strzechą w trakcie rozbiórki. Obecnie w tym miejscu znajduje się dom państwa Zielonków

Chata z końca XIX wieku

Chata pod strzechą w rejonie wsi zwanym Wądołki

Chata pod strzechą

Centrum wsi, dom p. Ciągłów, dom p. Kuczajów ogrodzenie ze sztachet, dom p. Gomółków, oraz dom p. Kuzielów. Koniec lat 60-tych XX w.

Centrum wsi Mostki w październiku 2021 roku

Centrum Mostek, październik 2021 r., dom państwa Kuziel

Centrum wsi, jesień 2021 rok

Budynek byłego sklepu SHP

Kawalerzy pod kioskiem w centrum wsi, lata 60-te XX w.
Od lewej: Józef Korona, Stanisław Ciągło, Stanisław Witowski, Józef Tudaj, Antoni Janik, Jan Plata

Zabudowa drewniana z początku XX wieku

Dom państwa Barbary i Antoniego Zielonków w październiku 2021 roku

Podróż do ślubu Heleny i Stanisława lata 50-te XX wieku

Wesele Heleny i Jana Plata, rodziców Teresy Platy-Nowińskiej. Na zdjęciu mieszkańcy wsi, 1945 r.

Podróż do ślubu Józefy i Józefa – początek lat 70-tych XX w.

Podróż do ślubu Barbary i Jana, w tle Dom Ludowy, 1986 r.

Maria i Stanisław Janikowie. Strój ślubny

Chrzcziny

Odświętny strój dziewczynki, Boże Ciało, 1939 r.

Dziecko w wózku, lata 60-te XX w.

Dzieci w strojach odświętnych

Ojciec z córką odpoczywa w ogrodzie. Na zdjęciu Józef Oleksy

Opieka nad chorym bocianem p. Józefa Kuziel

Rodzina Kuzielów, lata 50. XX w.

Pani Plata z synem w stroju odświętnym. Początek XX w.

Majewska Anna

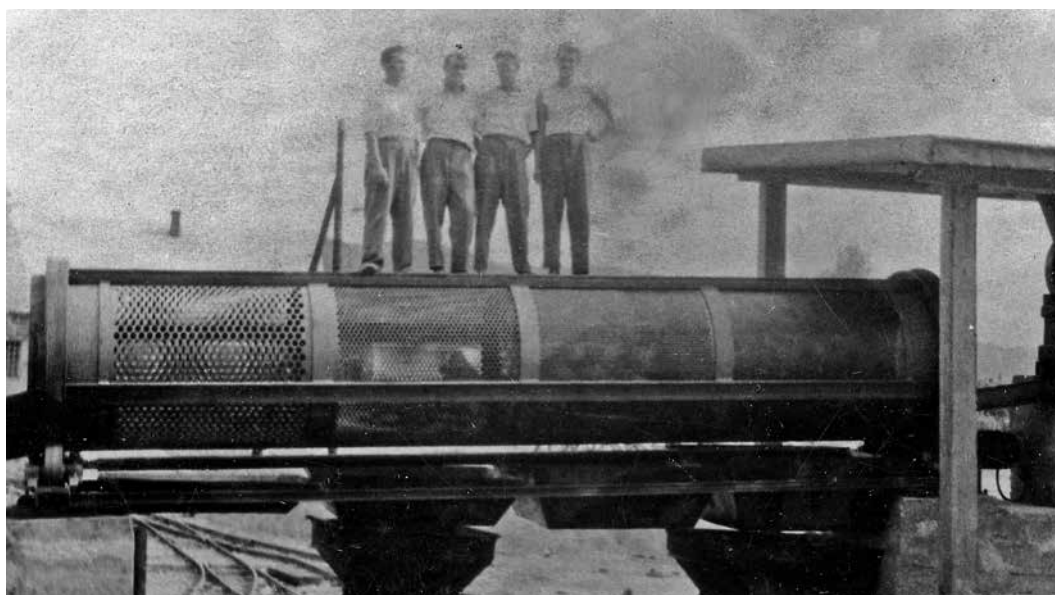
Piknik rodzinny

Rodzina Witowskich i Janików

Rodzina w sadzie

Maszyna do kruszenia kamieni tzw „Tłuczka”. Stoją: Stanisław Witowski, Jan Plata, Józef Tudaj, Jan Witowski

Jan Opoka na Tłokach. W tle kapliczka pod lipką
(obecnie boisko sportowe)

Uczestnicy I wojny światowej z Mostek

Młode mamy p. Barbara Zielonka i p. Teresa Janik

Przygotowania do żniw – robienie powróźel

Przygotowanie do żniw i omłotów, robienie powróźel. Na zdjęciu Teresa i Rozalia Platówny oraz Czesław Michalik

Odpoczynek w czasie żniw (juzyna). Na zdjęciu m.in. Bronisława Klag

Żniwa u p. Bielów. Tradycyjne koszenie kosą
Sianokosy

Zbiórka snopków zboża

Zwózka zboża w snopkach

Zbiórka zboża lata 80-te XX w.

Sianokosy, siano złożone w kopy

Pasieka w ogrodzie p. Witowskich

Pasieka państwa Marii i Stanisława Witowskich

Pracujące pszczoły

Wielopokoleniowa rodzina

Prace polowe

Wykopki, ziemniaki czekają na zebranie

Zabawy na śniegu – saneczkowanie

Kulig dla dzieci szkolnych

Rodzinne spędzanie wolnego czasu na stawie w Mostkach

Spotkanie młodzieży przy ognisku, lata 80-te

Spędzanie wolnego czasu, pływanie po stawie

Saneczkowanie

Zabawy na śniegu

Mikołaj dla dzieci

Mikołaj dla seniorów

Rodzice kolędują razem z dziećmi

Kolędnicy misyjni

Młodzi wędkarze nad stawem

Wakacje na stawie w Mostkach

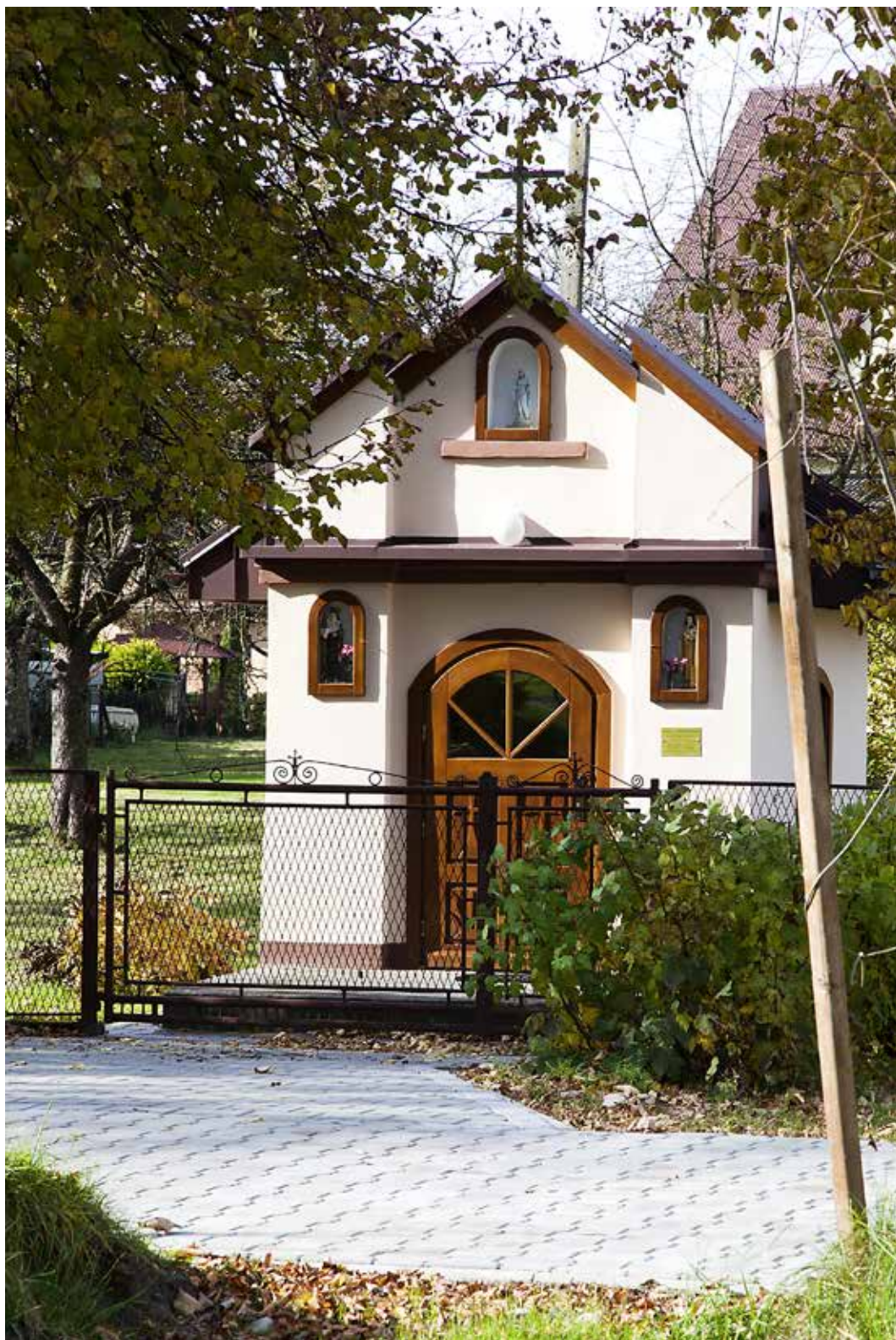

Dzień Dziecka, konkursy, lato 2004

Jasełka przygotowane przez Ewę Ladenberger (pracownica świetlicy)

Kaplica pw. św. Piotra po remoncie w 2021 roku

Regionalny ubiór odświętny Mostkowiek

Wóz ustrojony brzoźkami na Zielone Świąta, rok 1959. Prymicje ks. Mieczysława Szabli

Gra w karty – jedna z rozrywek w niedzielne popołudnie

Niedzielne spotkanie gospodarzy, Łąg, w tle dom P. Tudajów (dzisiaj P. Zwolińskich)

Powitanie ks. Biskupa Jerzego Ablewicza przy kaplicy św. Piotra

Wizytacja punktu katechetycznego przez ks. Biskupa Jerzego Ablewicza i ks. Proboszcza Jana Kosa

Oczekiwanie na przyjazd biskupa Bobowskiego

Powitanie ks. Biskupa Władysława Bobowskiego przez ks. Stanisława Marczewskiego, mieszkańców oraz dzieci

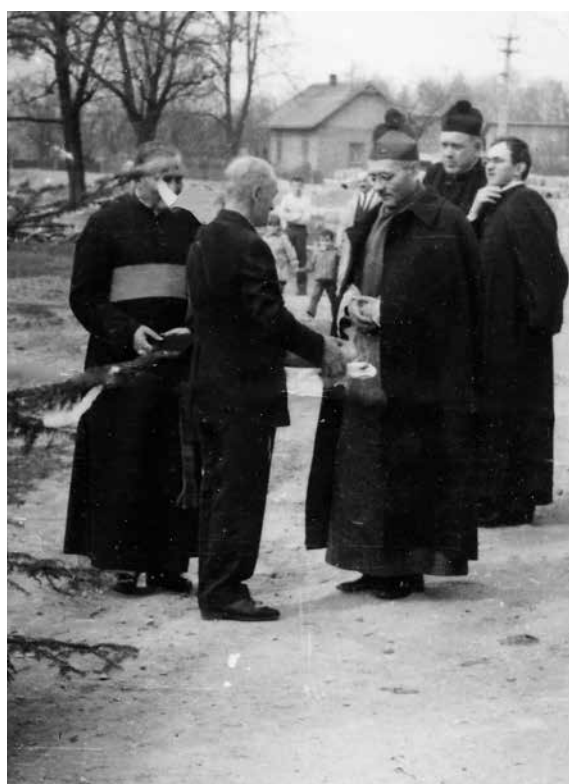

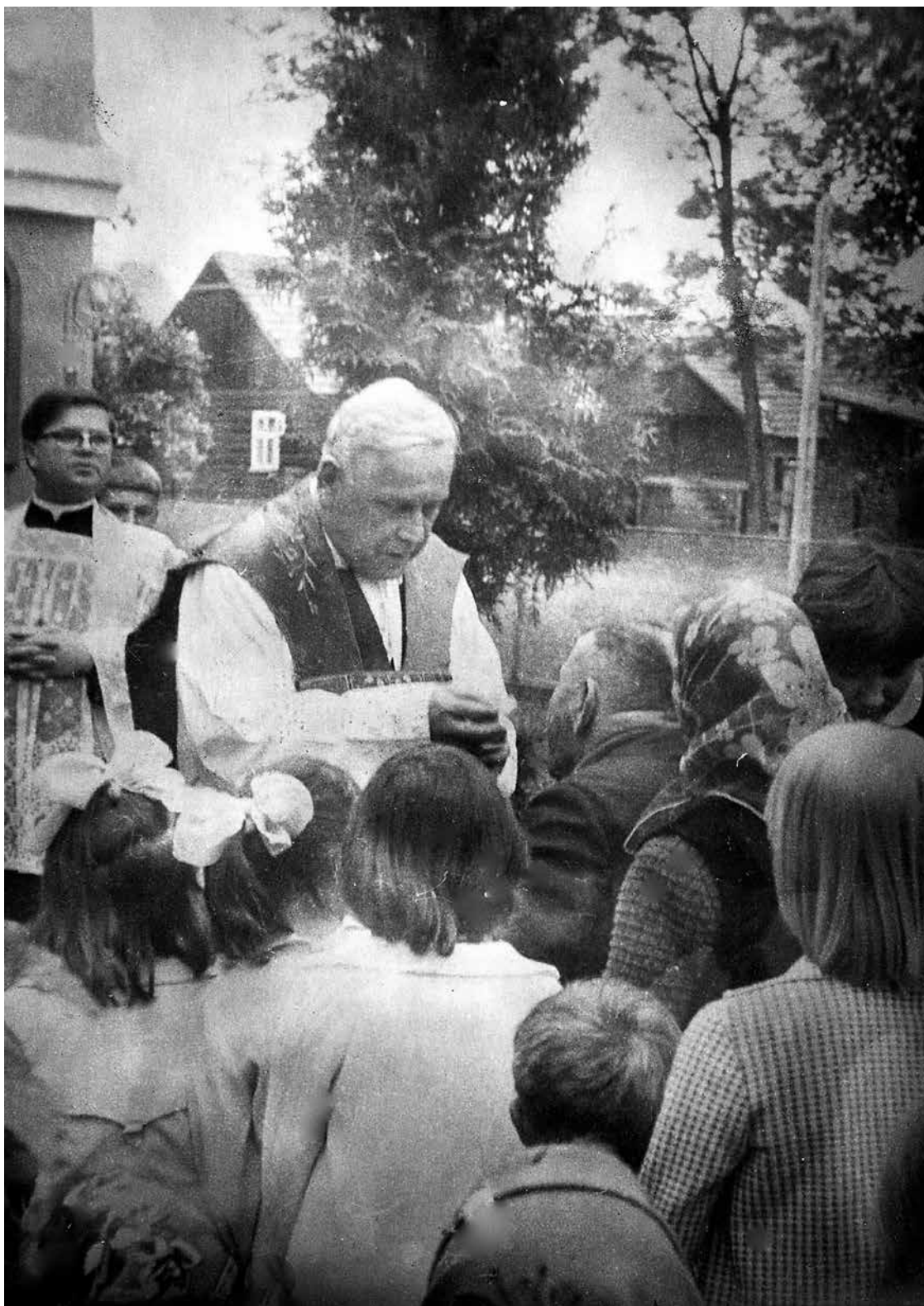

Powitanie delegacji biskupiej przez sołtysa Józefa Jodłowskiego

Wizyta ks. biskupa Piotra Bednarczyka u p. Zofii Rams

Ks. biskup Bobowski spotkał się z mieszkańcami

Odpust św. Piotra w Mostkach, od lewej: ks. Alfred Kurek, ks. proboszcz Jan Kos. Lata 70-te XX w.

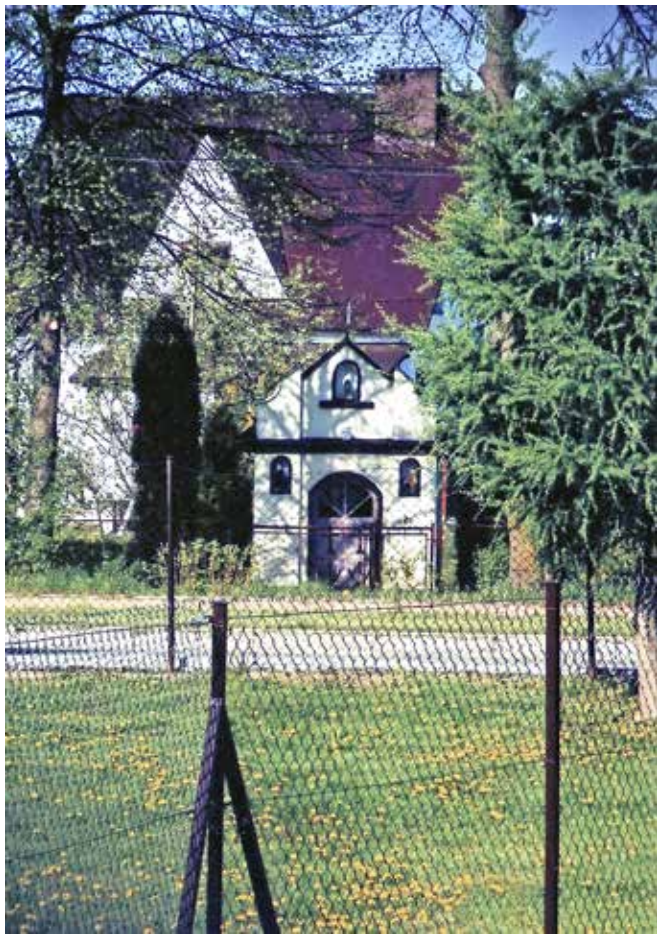
Peregrynacja obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w domu rodziny Bielów przy udziale mieszkańców wioski, 1979 r.

Niedzielne spotkanie gospodarzy na Tłokach

Grupa muzyczna, wśród nich Józef Janik

Kaplica pw. Św. Piotra

Ksiądz prymicjant Stanisław Olszak z mamą Jadwigą

Kolędnicy Misyjni, uczniowie SP w Mostkach

Jasełka na dziedzińcu klasztoru Sióstr Klarysek – dzieci z Mostków w czasie III Pochodu Trzech Króli 2018 r.

Nowy Kościół pw. Miłosierdzia Bożego. Świątynia naszej parafii

Domowy ołtarzyk ozdobiony kwiatami

Palma wykonana przez rodzinę Zwolińskich

Koszyczek ze święconką

Święcenie pokarmów przy kaplicy św. Piotra w 2021 r.

Drużyna harcerska Szkoły Podstawowej w Mostkach w latach 80-tych XX w.

Uczniowie w szkole wraz z p. M. Janik – rocznik 1964

Uczniowie z p. Marią Janik przed budynkiem szkolnym lata 60-te XX w.

Punkt katechetyczny u p. Marii i Władysława Fiutów

Zabawa noworoczna dzieci szkolnych w budynku betoniarni. Rok 1974

Szkoła podstawowa w Mostkach lata 30-te XX w. Na zdjęciu p. Maria i Bolesław Kosiński

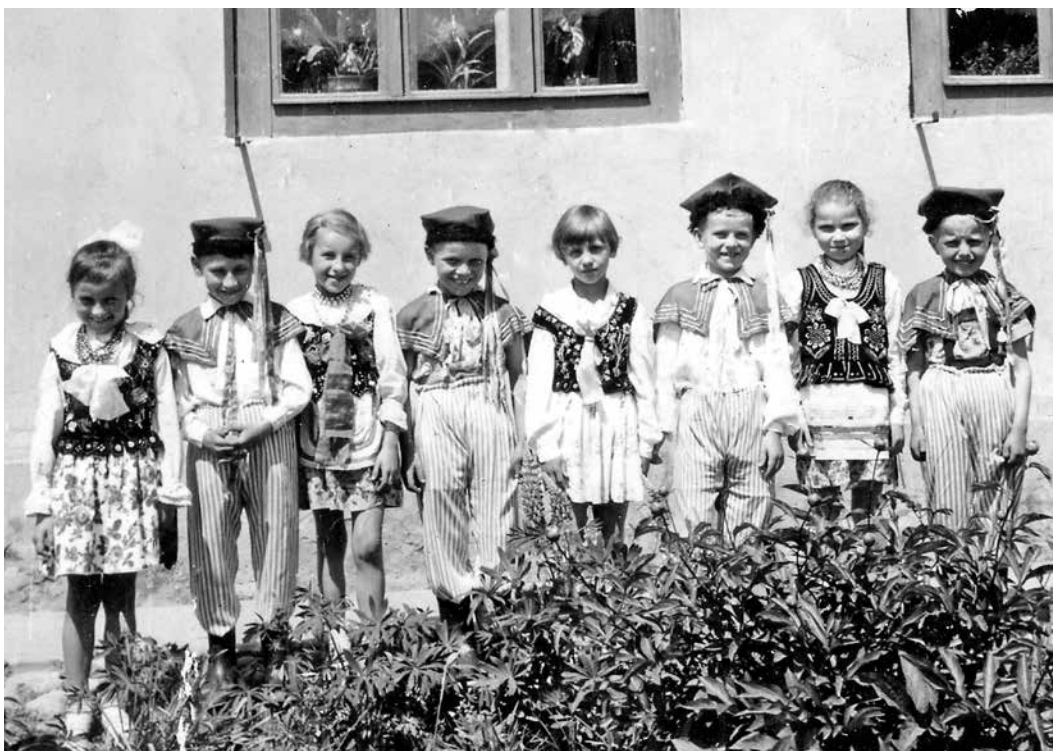

Punkt katechetyczny u p. Fiutów. Katechetą był ks. Władysław Kostrzewa

Uczniowie szkoły podstawowej w Mostkach początek lat 60-tych XX w. Dzieci siedzą w ławkach, w których są otwory na kałamarz. Pisano tylko piórem

Uczniowie szkoły podstawowej w strojach krakowskich przed budynkiem szkoły

Zabawa noworoczna w latach 70-tych XX w.

Uczniowie przed budynkiem szkoły w Mostkach

Uczniowie i nauczyciele szkoły w Mostkach w latach 40-tych XX w. Pani Władysława Kler i ks. Nitka

Zabawa noworoczna, przedstawienie „biały walczyk” w wykonaniu uczennic SP Mostki z rocznika 1964

Dzieci Komunijne z Mostek i Starego Sącza lata 40-te XX w.

Zabawa choinkowa organizowana przez p. Marię Janik, 1973 r.

Zabawy na śniegu na boisku szkolnym. W tle budynek betoniarni . Lata 60-te XX w.

Uczniowie szkoły podstawowej w Mostkach początek lat 60-tych XX w.

Akademia w szkole – pory roku i miesiące

Budowa drogi do Janika. Na zdjęciu sołtys Józef Jodłowski

Prace społeczne przy budowie drogi w Łęgu. Od lewej: Bronisław Zięba, Józef Plata, Ignacy Ciągło, Antoni Zielonka, Józef Albin, Krzysztof Pietrzak. Lata 80-te XX w.

Młodzież remontująca Wiejski Dom Kultury, lata 90-te XX w.

Drugi Konkurs Wierców Żniwnych w Mostkach 30.08.1986 roku.

Spotkanie uczestników II Konkursu Wierców Żniwnych w WDL w Mostkach

Spotkanie w świetlicy wiejskiej: na zdjęciu Aniela Pyrdoł, Marek Hebda, Barbara Król, Dariusz Weber

Kurs gotowania organizowany przez KGW. Na zdjęciu Jadwiga Janik i Aniela Król

Mieszkancki Mostek uczestniczące w II Konkursie Wieńców Żniwnych. Od lewej: Maria Olszowska, Irena Janik, Elżbieta Janik, Maria Ladenberger, Jadwiga Janik

Zabawa dla dzieci i młodzieży organizowana przez świetlicę

Występ młodzieży na II Konkursie Wieńców Żniwnych, m.in: Elżbieta Janik, Teresa Konstanty

Uroczysty przemarsz uczestników konkursu

Młodzież w świetlicy przygotowuje się do występu. Od lewej: Paulina Fiut, Małgorzata Jodłowska, Anna Plata, Mirosława Adamczyk, Anna Hebda, Dorota Weber, Jerzy Pyrdoł

Pokaz wieńców konkursowych

Występ młodzieży na II Konkursie wieńców zniwnych. Stoją od lewej: Anna Plata, Aleksandra Adamczyk, Iwona Janik, Anna Hebda, Mirosława Adamczyk, Aneta Samiec, Marian Weber

Przedstawienie „Zemsty Cygana” w wykonaniu Koła Młodzieży Ludowej. 8 kwietnia 1934 r.

Powitanie uczestników II Konkursu Wierców Żniwnych przed budynkiem WDL. W roli starościny p. Anna Ciągło.

Młodzież z koła teatralnego. Na zdjęciu: Aniela Witowska, Józef Plata, Jan Opoka, Wojciech Plata, Jan Golonka

Grupa teatralna Koła Młodzieży ludowej w Mostkach. Jasełka w 1934 r. Wśród występujących Maria Rams, Aniela Witowska, Jan Opoka, Wojciech Plata, Jan Golonka, Józef Plata, Józef Witowski

Spotkanie KGW z okazji Dnia Kobiet. Siedzą od lewej: Józefa Weber, Zofia Opoka, Helena Plata

Pracownice Wiejskiego Domu Kultury w Mostkach: m.in. Maria Ladenberger, Barbara Król

Dzień Kobiet zorganizowany przez KGW w Mostkach. Siedzą od lewej: Zofia Michura, Stefania Wąchała, Julia Kuziel, Aniela Król

Jasełka przygotowane przez świetlicę, lata 80-te XX w.

Zabawa choinkowa w świetlicy, lata 90-te XX w.

Kurs gotowania w WDL. Na zdjęciu Maria Kaliciecka i Maria Król

Spotkanie młodzieży w świetlicy, lata 70-te XX w.

Kurs gotowania. Wśród uczestników Ignacy Ladenberger, Maria Kaliciecka, Maria Król. Lata 70-te XX w.

Dzień babci

Jasełka w WDK Mostki

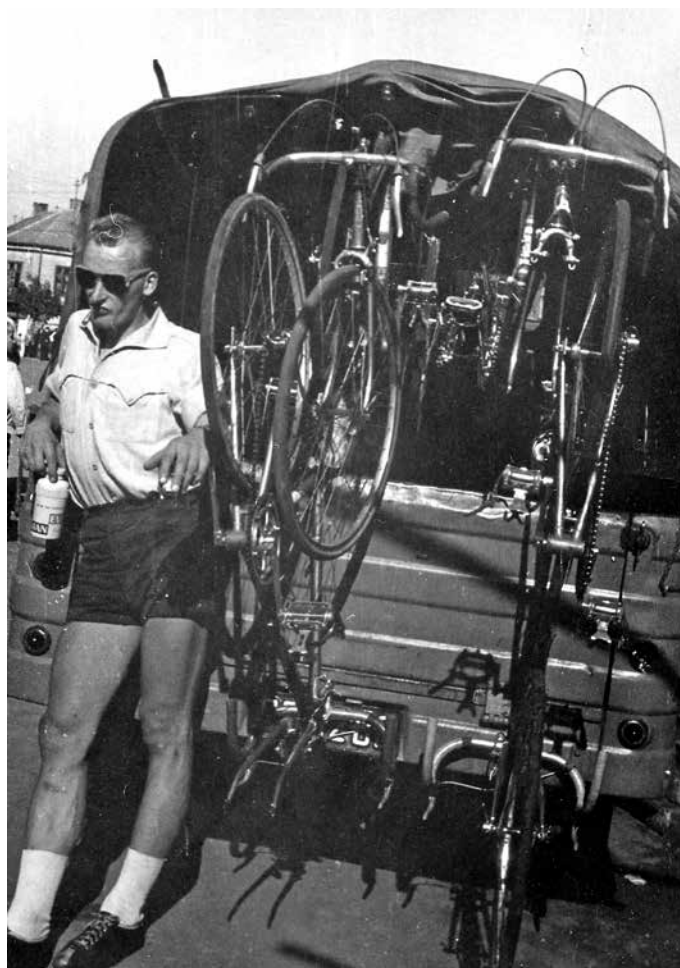
Spotkanie mieszkańców w świetlicy wiejskiej przed telewizorem. Lata 80-te XX w.

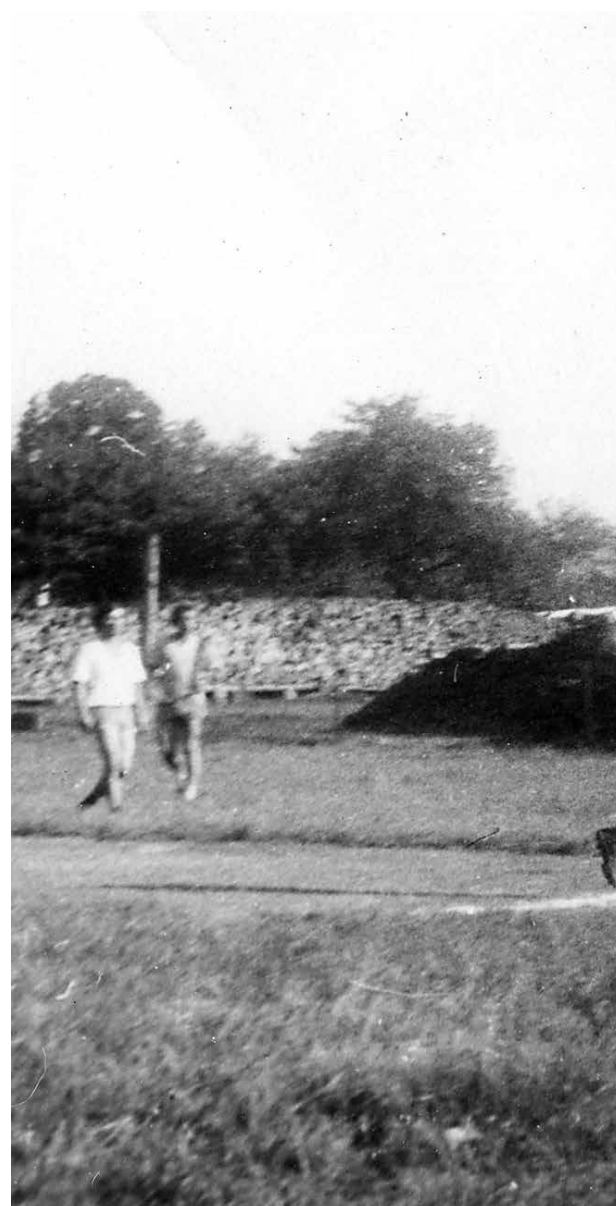

Oddanie do użytku boiska sportowego wykonanego społecznie przez mieszkańców. Na zdjęciu Wojciech Plata, Jan Plata, koniec lat 30. XX w.

Jan Magiera – kolarz

Gra w hokeja na zamrożonym stawie

Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu w 1955 r. Postój w Mostkach

Mecz piłki nożnej LZS Mostki. Wśród zawodników Stanisław Kuziel

Siłownia pod chmurką. Wybudowana z środków funduszu obywatelskiego w 2016 r.

Plac zabaw wybudowany ze środków Unii Europejskiej

Boisko sportowe ze sztuczna nawierzchnia. Inwestycja w części pokryta środkami z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Oddane do użytku 4.09.2016 roku

Altana przy placu zabaw. Wybudowana ze środków funduszu sołeckiego w 2016 roku. Miejsce spotkań mieszkańców oraz teren odpoczynku dla turystów, przede wszystkim rowerzystów trasy Euro-Velo.

Siłownia pod chmurką. Wybudowana z środków funduszu obywatelskiego w 2016 r.

XXXVI BIEG PIASTÓW

Szklarska Poręba - Jakuszyce 02-04.03.2012 r.

DYPLOM

LADENBERGER IGNACY

Rank 26 km CT: 230

Bib nr 3192

Time: 02:02:08,88

Komandor Biegu
Prezes
Stowarzyszenia „Bieg Piastów”
Julian Gozdowski

www.bieg-plastow.pl

Sponsor dominujący:

Sponsor główny:

PGE
Polska Grupa Energetyczna

BP
Bank Polski

Sponsor główny:

KGHM
POLSKA MIEDŹ S.A.

Sponsorzy wspierający:

PGNiG
DOLNY ŚLĄSK
Szklarska Poręba

Patroni medialni:

TVP
POLONIA
leżyca

Współorganizatorzy i Partnerzy:

VOX
ADAMCZYK
IAS
FIS

Ozdoby świąteczne wykonane przez członków SMR

Projekt „Lato ze sztuką” – warsztaty tańca, konkurs. Komisja konkursowa w składzie: (od prawej) choreograf Zespołu Starosądeczanie p. Elżbieta Sroka, burmistrz Starego Sącza p. Jacek Lelek, radny Sejmiku Małopolskiego p. Stanisław Pasoń, wiceburmistrz Starego Sącza p. Kazimierz Gizicki

Kolędowanie z seniorami – program artystyczny w wykonaniu dzieci, styczeń 2020 r.

Kolędowanie z seniorami, 2020 r.

KGW Mostki świętokrzyskie w Mostkach sądeckich, sierpień 2019 r.

Jasełka, występ zespołu Starosądeczanie, 2018 r.

Jasełka przedstawione przez dzieci i młodzież, 2018 r.

Jasełka 2019 r.

Projekt, warsztaty kulinarne – kiszenie kapusty

Pieczenie chleba, warsztaty

Pieczenie chleba z uczniami SP w Starym Sączu

Pieczenie ciasteczek, warsztaty dla dzieci

Członkowie Stowarzyszenia Mostki Razem. Siedziba biblioteki w Przysietnicy, 2021 r.

Spotkanie członków Stowarzyszenia Mostki Razem z premierem Mateuszem Morawieckim na starosądeckim rynku, 2021 r.

Świetlica, gra w tenisa stołowego

Zajęcia na świetlicy

Pieczenie ciasteczek

